

64. évf., 2010. IX. 16., ára 50 dinár

Jó Pajtás

Halászok a folyón
Thomas Lang fotója

**A jövő heti Jó Pajtás
címdala és posztere**

A 7 képe

A világ egyik legnagyobb helikopteréből, a hatalmas orosz Mil V-12-esből összesen csak két darab prototípus készült 1968-ban. Az egyiket 2004-ben megvásárolta egy amerikai befektető, hogy azt felpimpelve az óceánjárókon megszokott luxust hozzon létre a levegőben. Igaz 2500 helyett csak 9 db kétszemélyes kabinnal. A szobákban egy 5 csillagos szállodától elvárt berendezéssel találkozunk: saját fürdőszoba, minibár, minihifi, LCD TV, WiFi, szobaszerviz és a rotorok miatt természetesen az extra hangszigetelés sem maradhat el, bár egy óceánjáróval ellentétben a körút során az utazás lényegesen rövidebb, mint a földön töltött idő. A kabinokat a kis terek praktikus berendezéseiről és reptéri minihoteleiről ismert Yotel tervezte.

Utóirat: El ne higgyétek! Ez ugyanis egy tipikus HOAX, azaz komputeres átverés, amely az interneten kering. Mindegy, de akkor is nagyon érdekes...

Megszólt az iskolacsengő

Szeptember elsején a szabadkai J. J. Zmaj iskolában is megszólt az iskolacsengő. Ezúttal 64 elsőt köszöntött az intézmény igazgatónője, Gubić Selken Kaludia. A tarka, vidám ünnepi műsort az alsósok készítették.

Az idén iskolánkba összesen húsz magyar ajkú tanuló iratkozott be. Név szerint (a foton a felső sor): Ruzsin Dániel, Horvát Szabaszián, Nikolics Blanka, Spasić Nikola, Dékány Máté, Nagy Nikoletta, Fehér Noémi, Horvát Réka, Sztantity Barbara, Kávai Rita és Losonczy Miklós; (alsó sor) Kovács Suzana, Zemkó Attila, Sztoján Kiss Lehel, Sípraga Lúna, Csonka Anikó, Savović Mila, Szakáll Edina és Ökrös Kyra.

A képen osztályunk tanulói.

GME

VARRÓ DÁNIEL
Email

*Hát el vagyok egészen andalodva,
és gyöngé szívem, imé, reszketeg,
mióta éjjelente, hajnalonta
veled titokban ímélezgetek.
Nem kell megszólítás, se semmi céció,
és az se baj, ha nincsen ékezet,
csak kebelembe vésődjék e négy szó,
hogy: Önnek új levele érkezett!
Az egész világ egy linkgyűjtemény,
az emberek, a tárgyak benne linkek,
bárhova kattintok, te tűnsz elem,
te vagy felvillanó websiteja mindnek.
Te dobogsz bennem, mint versben a metrum.
Föltettem háttérnek a képedet,
s míg körülöttünk szikrázik a chat room,
látlak, miközben vakon gépelek.
Hiába nem láttalak még, az embert,
ha minden betűd mégis eleven,
ha érezlek, mint kisujjam az entert...
Van nulladik látásra szerelem?*

Legyen öröm a tanulás!

Minden tanévkezdés öröm. Öröm még akkor is, ha vége van a nyárnak, és a nyárral együtt a gondtalan pihenésnek, szórakozásnak. Ha nem is várta mindenkinek a tanévkezdést, valljátok be, jó volt találkozni a régen nem látott osztálytársakkal, szimpátiákkal, az oszival, a tanárokkal...

Örül-e mindenki? Esetleg még visszavágytok a nyári szünidőbe, a táborokba, vagy hiányzik a tanító néni szeretete? A kérdésre az óbecséi Samu Mihály iskola ötödikesei, hatodikosai válaszolnak, Deissinger Ferencz Hajnalka és Józsa Zsuzsanna magyartanárnők tanítványai. Az ötödikes **Varnyú Adél**, **Kiss Karina**, **Szécsényi Gabriella**, **Firsing Gabriella**, **Elek Viktor**, a hatodikos **Becsei Szabolcs**, **Magyar Zsófia** és **Kerepes Izabella**.

Gabriella már nagyon várta a tanévkezdést, kíváncsi volt, milyen is ötödikesnek lenni. De azért a tanító néni is meglátogatták.

– Mivel szeretek tanulni, már nagyon vártam a szeptember elsejét – jelenti ki Gabriella –, mert kíváncsi voltam, ki lesz az oszink, meg milyen ötödikesnek lenni. Csak azt mondhatom, hogy nagyon jó oszink van, Varnyú Róbertnek hívják, a műszakit tanítja. Az is érdekes, hogy minden órán más-más szaktanterembe kell vándorolnunk. Bevallom, hiányzik a tanító néni.

Karolinának is hiányzik, már meg is látogatták.

– Igen – mondja Karolina –, meglátogattuk a tanító néniünket. Nagyon megörült nekünk, s elmondta, hogy most elsősei vannak, s hogy jók legyünk, meg tanuljunk. Jó az osztályunk, igaz, jöttek más iskolából is hozzánk. Nagyon vártam én is, hogy ötödikes legyek, minden füzetet, könyvet beborítottam, nagyon vár-

tam a tanévkezdést. Eddig színikitűző tanuló voltam, remélem, az idén is az leszek. Már megkedveltem a magyarórát.

Viktor a nyáron nemigen találkozott az osztálytársakkal, legjobban ezért várta, hogy megkezdődjön a tanítás.

– Szerintem nagyon rövid volt a szünet – kezd a mesélésbe Viktor –, még nagyon szívesen csónakáznék a szüleimmel, testvéremmel a Tiszán. Az idén vettük a csónakot, s nagyon megszerettük a Tiszát, a fürdést, a csónakázást. Azért jó, hogy találkozhattam az osztálytársakkal, barátokkal. Nekem is eddig a magyaróra tetszett a legjobban, megbeszéljük, mi mindenről fogunk az idén tanulni.

Adél nagyon várta, hogy ötödikes legyen, mert kíváncsi volt, milyen is ötödikesnek lenni.

– Nagyon tetszik az ötödik osztály – jelenti ki Adél –, különösen a magyaróra. Arról beszélgettünk, melyik a legkedvesebb mesefiguránk. Le is rajzoltuk. Különbözik vagy magyartanár, vagy tanító néni leszek.

Karina is szeret iskolába járni, s örül, hogy mind fiatal tanárok jöttek az idén az iskolájukba.

– Én is kíváncsi voltam – vallja be Karina –, hogy milyenek a tanárok a felsőben. Öt fiatal tanár érkezett az idén hozzánk, s mind nagyon barátságos. Nekem is a magyartanár tetszik a legjobban. Különbözik szeretek rajzolni. A nyáron telerajzoltam egy füzetet. Azt hiszem, rajztanár néni leszek.

Szabolcs is, mint Viktor, azt vallja, hogy rövid volt a szünidő, mert még mindig szívesen táborozna a barátaival a szenttamási úton lévő szálláson.

– Nagyon jól telt el a nyári szünidő – emlékezik vissza Szabolcs –, ugyanis az unoka-

tesóm a tanyán szervezte meg a táborozást. Pecáztunk, halászlét főztünk, hajnalig szórakoztunk... Mikor hazajöttünk, unalmas volt itthon, s nem is bántam, hogy megkezdődött a tanítás. Jó volt találkozni a barátokkal, az oszival. Megörültem a magyarórának, a tornának, meg a mateknak.

Zsófiának is kellemesen telet el a nyara, de azért jó volt már találkozni.

– Nagyon mozgalmas volt a nyaram – magyarázza Zsófi. – A kultúrkör táncsoportjában táncolok, velük a nyáron Csongrádba utaztunk. Azután voltam itt Óbecsén a Kincsestarisznya táborban, ahol egy hétig szórakoztunk, játszva tanultunk, meg sokat játszottunk. Közben mokri, nagybecskereki, muzslyai, úrményházi gyerekekkel barátkoztam. A tanévkezdést is nagyon vártam, az osztálytársakkal, oszival megörültünk egymásnak. Az új tanárok is nagyon kedvesek. Élvezem a magyarórákat, s azt hiszem, magyartanár néni leszek.

Izabella is bejárta a nagyvilágot a nyáron, azért már várta, hogy elkezdődjön a tanítás. Kíváncsi volt, milyen lesz a fizika?

– Nagyon szép nyaram volt – meséli Izabella. – Voltam Németországban, a tengeren, a Tarán... Jó volt, de a nyár vége felé már nagyon is készültem a hatodik osztályra: beborítottam a könyveket, füzeteket. Szeretem a matematikát, s gondolom, az új tantárgy, a fizika se okoz gondot.

Szalai Borbála versével kívánunk nektek jó tanulást az új tanévben.

...Ma, amikor útnak indul
A sok kicsi iskolás,
Kívánjuk, hogy öröm legyen
Számukra a tanulás!

A modern kor lovagjai

dőről időre felbukkannak a különböző rendezvényeken, hogy műsorukkal elröptessék közönségüket egy rég letűnt korba, a lovagok idejébe. A zentai Szent Longinus Középkori Hagományörző Egyesület legutóbb Szabadkán mutatta be tudományát, ahol láthattunk íjászbemutatót, lovagi küzdelmet és zsoldosok csatáját, a közönség soraiban pedig egyaránt voltak kicsik és nagyok is, akiket mágnesként vonzott a különleges előadás. A korhű jelmezekről, fegyverekről és a harcmódorról az egyesület legfiatalabb tagjait, **Búbos Dávidot, Ábrahám Mátét, Sótonyi Gellértet** és **Balog Árpádot** faggattuk, akik a szabadkai zsoldosok csapatát alkotják.

Mint mesélik, nagyjából egy évvel ezelőtt egy táborban ismerkedtek meg közelebbről a lovagkori harcokkal, és bár az egyesülettel közösen lépnek fel, még nem teljes körű tagjai a St. Longinusnak.

– Mátétól hallottam először erről, és nagyon megtetszett a fegyverhordozás, a kardozás, és a fellépéseket is nagyon élvezem. Mi négyen képviseljük a szabadkai csapatot, együtt gyakorlunk, először csak fakardokkal, majd komolyabb fegyverekkel. A legnehezebb begyakorolni a lépéseket, és kisebb sérülések is előfordulnak néha, bár nagyon vigyázunk egymásra – meséli Dávid.

– A gyakorlás és a bemutatókra való készülés első lépése, hogy kiválasztjuk a kor- és harcstílust, a fegyvereket, megtervezzük a koreográfiát, és utána megpróbáljuk élesben eljátszani. Főleg másfélkezes kardot és botot használunk, a csatabárdra és a pajzsra most kezdtünk áttérni. Rengeteg gyakorlás kell, mert ez az év alatt nem sok tapasztalatra

tettünk szert – mondja Máté, majd ismét Dávid veszi át a szót:

– A technikával még van egy kis gond. Fontos, hogy figyeljünk egymásra, és amellet, hogy az egésznek dinamikusnak kell kinéznie, nagyon fontos, hogy biztonságos is legyen. Minél többet gyakorlunk, annál biztonságosabb lesz, mert bár követjük a koreográfiát, néha improvizálni is kell. Például, ha a másik megbotlik, vagy hasonló, könnyen megsérülhet valaki, és ezt csak tapasztalattal lehet kivédeni.

A zentaiakkal főleg fellépéseken, a táborokban és íjászversenyeken találkozunk, meséli Gellért, aki elsősorban az íjászatot szereti.

– Az íjászat mellett a kardot forgatom még. A zentai egyesület tagjai a profik, ők azok, akik megmutatták a védekezés-támadás alapjait és a cseleket, a többit meg mi építjük rá. Nemcsak a technikát tanuljuk meg, magát a kort is jobban megismerjük az akkori harcosok és a fegyvereik által.

Míg Gellért az íjászatban remekel, Árpi a fokossal bánik jól, amit a magyarok békeidőben fejszéként használtak.

– Én jöttem legkésőbb a szabadkai csapathoz, de szerintem már tudok annyit, hogy felvegyem velük a harcot. Nagyon élvezem, és persze a történelem is érdekel, így pedig sokat lehet tanulni a középkorról. A fokos mellett egykezes kardot használok, és a koreográfiába néha beiktatunk egy kis közelharcot is.

Mint a fiúktól megtudtuk, apródok, zsoldosok és lovagok szerepébe bújhatnak bemutatóikon, attól függően, milyen magas szinten

van a technikájuk, a legmagasabb pedig a kapitányi rang. Ők egyelőre a zentai lovagok mellett tudásban inkább apródoknak számítanak, de egyébként szabadkai zsoldosoknak nevezik őket a mesterek.

A fiúk elmondták, hogy germán és itáliai vívásttechnikákat alkalmaznak, és többféle fegyverük is van, amiket főleg házilag eszkábálnak össze, így például a pajzsukat a mosógép oldalából készítették, a kardot alkotó vasakat a házi műhelyben hegesztették össze. A ruházatuk is érdemel egy kis figyelmet, hiszen összecsapásaihoz a korhű fegyverek és jelmezek is hozzátartoznak, mint az ing, a szűk nadrág, bőrcsizma vagy a saru, a különféle vérték, láncingek, az alkarvédő és a fegyverköpeny, ezek nagy részét kölcsönbe kapják.

Mint a fiúk mondják, a lovagoskodás és a küzdelem számukra egyszerre szórakozás, sport és tanulás, s figyelmükbe ajánlják mindenkinek, aki jó kondival és állóképességgel rendelkezik, szereti a középkori hangulatot és a fegyverforgatást.

Sztojánovity Livia

Napsütéses délelőttön

Hazánkban valamikor annyi volt a lápi póc, hogy a feljegyzések szerint sertéseket és kacsákat etettek vele (ezt magam is tanúsíthatom: amikor Doroszló szélén még nem a DTD-csatorna vize csordogált, hanem a Mosztonga pataké, volt ott egy szűkület, ahol a helybeli gyerekek téztszűrőt a vízfolyásba

Lápi póc

tartva „szűrték ki” a vízből az apró halacskákat, és vitték őket vödörszámba haza, a disznóknak – a szerk. megjegyzése). A mindössze 10–13 centiméter hosszú hal az álló- vagy a lassú folyású vizeket, csatornákat, lápokot, nagyobb mocsarakat kedveli, és az utóbbiak kiszáritásával legfőbb élőhelyeit szüntették meg. Igénytelen halfaj lévén a sekély, nyáron erősen felmelegedő vizekben is megél. Ha nagyon fogy az oxigén, a felszínen levegőt szippant, amelyet aztán a víz alatt a kopoltyúrésein át présel ki. A nőstény őrzi a két hét alatt kikelők mintegy százötven ikrát. A lápi póc mára a korábbi sertéstáplálékból a kipsztlástól féltett, védett halfajjá vált.

Mocsári teknős

Napsütéses szeptemberi délelőttökön még láthatunk sütikérező mocsári teknősöket, és ilyenkor kelnek a talajban ázott fészkekben a kisteknősök is. Alig hámozták ki magukat a puha, fehér tojáshejéből, a föld alól kimászva máris ösztönösen a víz felé indulnak. Az első naptól kezdve önállóan táplálkoznak, apró csigákat, férgeket és rovarlárvákat fogyasztanak. A kifejlett teknősök rendkívül óvatosak. Ha

ember közeledik, a napozó állat már messziről menekül, és a víz alá bukik. A mocsári teknős hazai állománya megfogyott, gyakorlati védelme nagyon is indokolt.

A mezőn kanyargó dülőút mentén kéken virít a katáng, ökörnyalú úszik lustán a levegőben, ahol vörös vércse szital zsákmányt keresve. Néha kicsit lejjebb ereszkedik, tovább lebeg, végül csalódottan odébb repül. A pocok csak az orrát dugta ki, de megsejthette a veszélyt, mert visszabújt a föld alá.

Katáng

A kopár fűvű domboldalon szeptemberben még vidáman szaladgálnak az ürgék. Időnként két hátulsó lábukra emelkedve figyelik a környéket. Veszély esetén füttyentő vészjelet adnak, mire valamennyi állat a föld alá menekül. Az ürge a fokozottan védett parlagi sas és kerecsensólyom fő tápláléka; a keleti elterjedésű rágcsáló védeltségét egyéb okok mellett elsősorban ez indokolta.

Az ürge márciusban ébred téli álmából, nem sokkal később párzik, és a nőstények körülbelül huszonöt napi vemhesség után évente egyszer hat-nyolc kölyköt ellenek. A fiatalok két hónapos korukban válnak önállókká. A nyár végén az ürgék jócskán meghíznak, és október végén megkezdik téli álmukat. A két

Ürge

Hörcsög

méternél is mélyebb járat alján levő vacokban a fagytól nem kell tartaniuk, ráadásul a kivezető nyílást eltömik. Az alvó állat a felhalmozott zsirtartalékából él. Testhőmérséklete 2 Celsius-fokra csökken, légzése lassul, szíve csak néhányat dobban percenként. Téli álma megszakitás nélküli.

A hörcsög ezzel szemben többször is felébred téli álmából. Készül a télre, már a nyár végétől kezdve gyűjtöget. Tágítható pofazacskójába tömi a földeken talált gabonaszemeket, kukoricát, burgonyát és gyökereket, melyeket a raktáiraiba szállít. Általában 15 kilónyi élelmet halmoz fel, Romániában azonban elvétve 30–40 kilónyi táplálékot is találtak a kiásott hörcsögvárakban. Október végén húzódik téli pihenőre, de időről időre felébred, és a raktáiraiban felhalmozott csemegekékből falatozik.

A daru kis számban rendszeresen átnyáral nálunk is. Őszi mozgalmá csak szeptemberben indul, és októberi tetőzése után novemberben repül tovább dél felé. A több tízezres darutömeg napközben csapatokra oszolva a nagy kukoricatarlókat és legelőket járja, éjszakára pedig a halastavakra húz. A nagy madarak állati és növényi eredetű táplálékot egyaránt fogyasztanak. A legelőkön többször is láttam azokat a „felkapált” részeket, ahol a darvak pajorok és egyéb lárvák után kutattak. A kukoricatarlókon az elhullott szemeket szedik össze, de fűvet és hajtásokat is fogyasztanak. A daru valamikor költött hazánkban, de élőhelyeinek felszámolása után mint fészkelő eltűnt, ma csak átvonul az országon.

Vörös vércse

Miért dalmata a dalmata?

Elgondoktál már azon, miért beagle a beagle, miért dalmata a dalmata, vagy miért hívják a Jack Russel terriert Jack Russel terriernek? A fajták elnevezése néha kézenfekvő, néha viszont érdemes utánajárni. Nézzünk néhány érdekes példát.

Dalmata

A dalmata nevének eredete valószínűleg az ismertebbek között van. A hagyományosan horvát eredetű fajtának tartott kutya a mai Horvátország Dalmácia nevű régiójáról kapta a nevét. Azon a vidéken a 17–18. század óta meglehetősen elterjedt volt ez a fajta, őrkutyának használták, így hamarosan ráragadt a dalmata név. A származása egyébként sokak szerint vitatható, a 14. század óta Európa-szerte maradtak fenn festmények és írásos emlékek dalmata küllemű ebekről.

Labrador retriever

Ha azt mondom, Újfundland és Labrador a legfiatalabb kanadai tartomány neve, már le is lóttam a poént, igaz? Érdekes és talán meglepő is, de a kutya eredetileg Újfundlandról származik, nem pedig a szárazföldi Labradorról. Az itt élő halász-horgász népek olyan kutyafajtát nemesítettek ki, amelyik kiválóan úszott – az ő feladata volt a halászhálók partra húzása.

Shrek-hal

A brit sajtó egy sügérféle halat kiáltott ki a világ legcsúnyábbjának. A bűvárok Shrek-halnak keresztelték el.

A japán partok közelében készült felvételen egy meglehetősen furcsa külsejű hal látható. A bűvárok szerint az állat szemből teljesen úgy néz ki, mint Shrek, így rá is ragasztották a Shrek-hal nevet. A sugaras úszójú halak osztályába tartozó semicossyphus reticulatusról van szó egyébként, amely egészen jellegzetes fejformájáról ismerhető fel. A faj viszonylag gyakori a Japán környéki vizekben, ahol főleg kisebb testű halakkal és puhatestűekkel táplálkoznak.

A tartomány központja St John's, így a fajtát St John's vízikutyaként emlegették. A 19. század elején Malmesbury hercege ilyen kutyákat vitt saját angliai birtokára, hogy a kacsavadászatok alkalmával lábhoz hozzák a lelőtt prédát. Mivel rendszeresen labradori kutyának hívta őket, végül ezen a néven vultak be a köztudatba.

Beagle

A beagle kissé furcsa hangzású nevének eredete talán különösnek hat, de aki maga is tart ilyen kutyát otthon, valószínűleg hihetők tartja majd. Ez a fajta is meglehetősen nagy múltra visszatekintő vadászkutya, aki a prédát hangos ugatással jelzi, úzi. A vadászok emiatt a francia becguele szót ragasztották rá – aminek jelentése hangos személy.

Jack Russell terrier

A nagyon személynévnek hangzó fajta-nevek esetében jó eséllyel valóban emberek állnak az elnevezés hátterében. Így van ez a Jack Russell terrier esetében is. A történet 1795-ben kezdődött, az angliai Dartmouthban, ekkor született ugyanis John Russell, aki papnak tanult ugyan, de szenvedélyes vadász is volt. John (a John Jacknek is becézik az angolok) egyszer séta közben látott egy tejesember mellett egy kis kutyát, akin rögtön látta, hogy milyen jók az adottságai a vadászathoz.

A kiskutyát Trumpnak hívták, Russell belőle tenyésztett ki egy olyan terrier fajtát, aminek megvan az állóképessége a rókavadászathoz, és elég bátor ahhoz, hogy a kotrékba is utánamenjen az üzőtt vadnak. Ez a fajta a Jack Russell terrier. A külön fajtaként elismert, valamivel hosszabb lábú Parson Russell terrier is John Russell után kapta a nevét (parson = lelkész).

Lhasa Apso

A meglehetősen egzotikus Lhasa Apso név eredete egyszerűbb, mint sokan hinnék. A fajta Tibetből származik, sokáig összekeverték a shih tzu-val. Annak idején őrkutya volt a tibeti palotákban. Lhasza, az ősi tibeti főváros, ami a dalai lámának is hagyományos székhelye. Ami az apsót illeti, a szó jelentése "szakállas", ami a fajta hosszúszerű mivoltára utal. Érdekesség, hogy a DNS vizsgálatok szerint egyike a 14 legősibb kutyafajtának.

Elcsavargott teknős

Egy angol kislány majdnem két év után kapta vissza kedvencét. A teknős elcsavargott, a szabadban vészelt át egy telet, és csupán két és fél kilométerre volt az otthonától, mikor rátaláltak.

Az Essex megyei Graysben lakó Maddie Tibble egy görög teknőst kapott a kilencedik születésnapjára. A Lottie névre keresztelt állatnak azonban mindössze két napig örülhetett, ugyanis a teknős valahogy kiszökött az udvarról, és nyoma veszett. A család nagyon bánkódott utána, de elfogadták, hogy Lottie nincs többé. Annál nagyobb volt a meglepetés, mikor 22 (!) hónappal később a csavargó teknős egyszer csak előkerült. A gazdátlan állatot egy út mellett találták. A hosszúra nyúlt kirándulást egész jól megúsza, annak ellenére, hogy közben a szabadban kellett átvészelnie az elmúlt évek egyik legkeményebb telét is.

A teknőst állatorvoshoz vitték, aki megállapította, hogy az állat remek egészségnek örvend. Mivel volt rajta mikrochip, sikerült visszajuttatni őt a meglepett, de annál boldogabb gazdinak.

A teknős úgy maradhatott életben, hogy télen beásta magát, tavasszal pedig a környéken gyakori gyermekláncfűn és lóherén élt, amíg rá nem bukkantak.

Az Essex megyei Graysben lakó Maddie Tibble egy görög teknőst kapott a kilencedik születésnapjára. A Lottie névre keresztelt állatnak azonban mindössze két napig örülhetett, ugyanis a teknős valahogy kiszökött az udvarról, és nyoma veszett. A család nagyon bánkódott utána, de elfogadták, hogy Lottie nincs többé. Annál nagyobb volt a meglepetés, mikor 22 (!) hónappal később a csavargó teknős egyszer csak előkerült. A gazdátlan állatot egy út mellett találták. A hosszúra nyúlt kirándulást egész jól megúsza, annak ellenére, hogy közben a szabadban kellett átvészelnie az elmúlt évek egyik legkeményebb telét is.

HOROG

Széles kárász

Carassius carassius (Linnaeus, 1758)

Ismertetőjegyek. Igen magas hátú, oldalról erősen lapított hal. Homloka meredeken emelkedik, orra tompa, szája kicsi és csúcsba nyíló. Szeme nagy, de átmérője kisebb az orr hosszánál. Hátúszója körülbelül a hasúszóval egy vonalban kezdődik, a széle domborúan lekerekített, elágazó sugarainak száma 14–21. Az úszó elején lévő csonttüske hátsó oldala sűrűn fogazott, a fogak száma 25–30. Farkalatti úszójában 5–8 osztott sugár van, és elején a csonttüske ugyancsak finoman fogazott. Pikkelyei nagyok, számuk az oldalvonalon 32–35. Az egészen fiatal példányok faroknyelén – közvetlenül a farokúszó előtt – egy körbefutó fekete gyűrű látható, amelyből később csak egy folt marad, majd az idősebbeknél ez is eltűnik. Alapszíne aranyárga. Közepes méretű faj, hossza 15–25 cm, ritkán 30 centi fölött. A hazai horgászrekord 2,66 kg (1991).

Hasonló fajok. Legjobban az ezüstkárász (44) hasonlít hozzá – barnás vizekben még a színe is –, de hátúszójának széle egyenes vagy kissé homorú, és az úszó elején lévő csonttüsken csak 10–15 nagyobb fog van. A ponty hátúszójának sugárszáma és csonttüskejének fogazottsága egyező a széles kárászéval, de felső állkapcsán és a szájszögletében kis bajuszt visel. Az ivadékhoz hasonlít a szivárványos ökle is, de annak faroknyelén egy kékeszöld csík látható. A többi magas hátú halunk hátúszója sokkal rövidebb.

Környezet. A növényekben gazdag sekély állóvizek jellemző hala. A folyók főmedrében igen ritkán, inkább csak véletlenül

fordul elő, amikor egy-egy nagyobb áradás kimozdítja a hullámtéri állóvizekből. Nagyobb állományai az öreg holtágakban és a mocsarakban alakulnak ki. Elviseli az oxigénszegény viszonyokat, télen pedig – iszapba fúródva – a víz teljes átfagyását is.

Táplálék. Mindenevő, táplálékát kisebb gerinctelen állatok, növényi hajtások és magvak, valamint szerves hulladékok alkotják.

Szaporodás. Ivarérettségét néha 2, de többnyire 3 éves korban éri el, szaporodása május–júniusra esik. Egy nőstény 100–300 ezer, kb. 1,5 mm átmérőjű erősen ragadós ikraszemet érlel, amit részletekben rak le az állóvizek növényekkel sűrűn benőtt részein.

Elterjedés. Őshonos halunk, amely Európa túlnyomó részén, továbbá Nyugat- és Közép-Szibéria vizeiben is megtalálható.

Jelentőség. A folyószabályozások előtt, amikor vidékünk jelentős része még mocsárvilág volt, leggyakoribb halaink egyike volt a széles kárász. Az ármentesítés után erősen megfogyatkozott, az utóbbi évtizedekben pedig számos vizünkéből eltűnt.

Megjegyzés: Ritka és veszélyeztetett fajról lévén szó, törvényeink tiltják zsákmányolását, helyben és azonnal vissza kell engedni!

Harka Ákos–Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

Öcsémmel a nádasban

Reggel felhívtam a barátomat, van-e kedve velem és tesómmal horgászni menni. Igen, van kedve, meg rá is ér, jöjünk – válaszolta. Amikor találkoztunk, megbeszéltük, hova megyünk, és hosszú kerékpározás után oda is értünk. Addigra azonban már nem találtunk szabad beállót a nádasban, a nyiladékokat már mind elfoglalták.

Hosszú keresgélés után mégis találtunk egyet, de az olyan szűk volt, hogy csak egy horgász fért oda. Barátom ezt el is foglalta, tesóm és én pedig nekiláttunk új állást készíteni.

Nem volt valami ötcsillagos, de elfértünk, és nekünk az volt a fontos. Gyorsan felszereltük a horgászbotokat, és elkezdtünk horgászni. Fél óra után felmerült a gyanú, hogy ezen a helyen nincs hal, hiszen addig egyetlen kapásunk sem volt. Ekkor beszórtam az én különleges etetőanyagomat, amellyel korábban mindig jól jártam. Most is bevált.

Hamarosan egymást érték a kapások, és egyre szűkebbnek látszott a haltartó. És ekkor elkezdett lábunk alatt emelkedni a víz. Süllyedt az állás!

Mivel a gumicsizmámat a tesómnak adtam, sportcipőben álltam a vízben. Viszakértem a csizmát, hogy bemehessek a nádasba egy-két köteget vágni, hogy felma-

gasítsuk az állást. Nádvgás közben azonban az állás annyira eresztős lett, hogy velem együtt elsüllyedt, a gumicsizma pedig megtelt vízzel. De ez engem nem akadályozott abban, hogy tovább horgásszak.

A tesómnak már unalmas volt, ezért felküldtem a dűlőre, hogy ott játsszon. Újracsaliztam a horgokat, és alaposan belefeledkeztem a horgászásba, mert továbbra is élénken kapott a hal. Aztán, hogy mozogjak egy kicsit, felmentem a partra megnézni, mit csinál a tesóm. Nem találtam!

Elementem a mellettem levő állóra, ahol a barátom horgászott, de ő se tudta, hova lett a tesóm. Mindenfelé kerestem. És mindenféle rossz jutott eszembe. Le-föl futkostam a

partom, és kiáltoztam. Erre a nagy víz, arra a földek, közöttük a végláthatatlan nádas. Csak az öcskös nem volt sehol. De ekkor megláttam!

Valami állatot zavart, és messzire futott utána. Visszahívtam, és alaposan lekiabáltam. Amikor vége lett a veszekedésnek – én mondtam, ő hallgatott! – elindultam az állás felé, és megláttam, hogy botjaim a vízben úsznak. Amikor kiemeltem őket, mindegyiken volt hal. Nem tudom, ennek örültem-e jobban, vagy annak, hogy a tesóm megke-
rült.

A barátom odaszólt a szomszéd állásról, hogy ilyen kiabálás mellett nem lehet horgászni. Érdekes, hogy az én haltartóm tele volt, ő pedig csak hét halat fogott.

Tojzán Arnold, Szenttamás

Szeptember 16.

Edit, Soma, Kornélia, Kornél, Ambrus, Ciprián, Eufémia, Geminián, Imelda, Jozafát, Lúcia, Ludmilla, Milica, Titusz, Eugénia és Ditta napja

Edit: Germán eredetű név. Jelentése: birtok, örökség, vagyon, harc.

Ambrus: Görög eredetű, név, a Ambrósiosz név rövidüléséből származik. Jelentése: halhatatlan.

1893. IX. 16. – 117 éve történt

Budapesten megszületett Szent-Györgyi Albert Nobel-díjas magyar orvos és kutató, a C-vitamin felfedezője. 1917-ben szerzett Budapesten orvosi oklevelet, majd Európa több városában tanult biológiát, élettant, gyógyszertant, illetve fizikát és kémiát. Az 1920-as évek végén ismeretlen anyagot fedezett fel a mellékvesében, amelyet hexuronsavnak nevezett el. Miután második doktorátusát megszerezte Cambridge-ben, 1931-től újra Magyarországon dolgozott, és a szegedi tudományegyetemen növényekből próbálta kivonni a korábban felfedezett anyagot. Végül a paracitampaprikával folytatott kísérletei során azonosította a hexuronsavat a C-vitaminnal, és segítségével a paprikából kiinduló C-vitamin gyártásának módszerét is kidolgozták Szegeden. A témakörben folytatott kutatásaiért 1937-ben kapott élettani-orvosi Nobel-díjat. A Szegedi Orvostudományi Egyetem 1987-ben vette fel a nevét.

1810. IX. 16. – 200 éve történt

A Mexikói Egyesült Államok függetlenségéért kiállításának napja.

Szeptember 17.

Zsófia, Ildikó, Róbert, Ludmilla, Ferenc, Lámber, Palóma és Emánuel napja

Zsófia: Görög eredetű név. Jelentése: bölcsesség.

Emánuel: A héber eredetű bibliai név az Immánuel névből származik. Jelentése: velünk az Isten.

1857. IX. 17. – 153 éve történt

Megszületett Konsztantyin Eduardovics Ciolkovszkij orosz fizikus, a korszerű rakéatechnika elméletének megalapozója, az űrhajózás alapelveinek első megfogalmazója.

1877. IX. 17. – 133 éve történt

Meghalt William Henry Fox Talbot angol természettudós, a fényképezési eljárás egyik úttörője. Daguerre-ral egy időben kidolgozta a papírra való fényképezés technikáját és a papírnegatívek számára alkalmas előhívót. Ő dolgozta ki a róla elnevezett fényképsokszorosító eljárást (talbotypia). 1843-ban készítette az első fényképnagyításokat, és 1848-ban már megjelentette az első fényképekkel illusztrált könyvet.

Szeptember 18.

Diána, József, Ambrus, Metód, Richárd és Rikarda napja

Diána: Római mitológiai név, a Hold, a szülés és a vadászat szűz istennőjének, a görög Artemisz megfelelőjének a neve. Jelentése: ragyogó, erdők, vadászat, fény, szülés istennője.

Richárd: Germán eredetű név. Jelentése: hatalmas, erős uralkodó, merész.

52. IX. 18. – 1958 éve történt

Megszületett Trajanus római császár, aki 98 és 117 között uralkodott, üldözte a keresztényeket.

1971. IX. 18. – 39 éve történt

A Pink Floyd volt az első rockzenekar, amelyik klasszikus zenei fesztiválon lépett fel, a helyszín a svájci Montreux volt.

Szeptember 19.

Vilhelmina, Tódor, Alfréd, Mária, Szabolcs, Emília, Tivadar, Jónás, Vilma, Szilárda, Palóma és Sebő napja

Vilhelmina: Latin, germán, német eredetű név, a Vilhelma továbbképzése. Jelentése: erős akaratú, védelmező.

Szabolcs: Magyar eredetű név, Árpád fejedelem unokaöccsének és egyben utódjának, a második magyar nagyfejedelemnek a neve volt. Jelentése: nyest.

1802. IX. 19. – 208 éve történt

Megszületett Kossuth Lajos államférfi, politikus. A nemzeti függetlenségért, a

feudális kiváltságok felszámolásáért, s a polgári szabadságjogok biztosításáért vívott 19. századi küzdelem legnagyobb alakja volt. Az 1848-as szabadságharc alatt döntő befolyást gyakorolt az események menetére. A Habsburg-ház 1849. április 14-i trónfosztása után ő lett Magyarország kormányzója, ideiglenes államfője. 1849. augusztus 11-én Aradon lemondott és Görgeyre ruházta a hatalmat, majd az augusztus 13-i világosi fegyverletétel után emigrációba kényszerült, de élete végéig harcolt a magyar ügyért.

1948. IX. 19. – 62 éve történt

Wight szigetén megszületett Jeremy Irons Oscar-díjas angol színész, aki Meryl Streep partnereként tűnt fel A francia hadnagy szeretőjében, játszott többek között A szerencse forgandó, a Lolita, a Lopott szépség, a Die Hard – Az élet mindig drága és A vasárcos című filmekben.

Szeptember 20.

Friederika, Fülöp, Frida, Euszták, Fausztina, Filippa, Zsuzsanna napja

Friederika: Német eredetű név, a Friedrich férfinév latinított alakjának a női párja. Jelentése: béke, hatalom.

Fülöp: A görög Philippos név rövidülése a magyar alakváltozata. Jelentése: lökédelő.

1992. IX. 20. – 18 éve történt

A takarítás világnapja: 1992-ben az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) szeptember 20-ra meghirdette a takarítási világnapot, amelynek célja a világméretű nagytakarítás. Jelszava: „Gondolkodj világméretben, és cselekedj otthon” (hazai fordításban: Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan). Az akció Ausztráliából indult, ahol 1989-től szervezik az országos nagytakarítás napját. Ezen a szeptemberi napon világszerte a környezet megtisztítására hívják fel az embereket.

1897. IX. 20. – 113 éve történt

Megszületett Tamási Áron erdélyi magyar író, akadémikus (Ábel-trilógia).

Szeptember 21.

Máté, Mirella, Ildikó, Jónás, Ifgénia, Maura és Míra napja

Máté: Bibliai név, a héber Mattanja név rövidített Mattai formájának a görög alakjából származik. Jelentése: Jahve ajándéka.

Mirella: Latin, olasz eredetű név, a Míra olasz becéző továbbképzése. Jelentése: csodálatos.

1791. IX. 21. – 219 éve történt

Megszületett gróf Széchenyi István politikus, a magyar nemzeti liberális reformmozgalom kezdeményezője.

1998. IX. 21. – 12 éve történt

Los Angelesben 38 éves korában, agyvérzés következtében meghalt Florence Griffith-Joyner amerikai atléta (a gyönyörű és népszerű Flo-Jo), az 1988-as szülői olimpia női futószájára, háromszoros olimpiai bajnok, aki 100 és 200 méteren világcúscot állított fel. Korábban sokan doppingolással vádolták. 1988-ban 100 és 200 méteren, 4x100 méter váltóban olimpiai bajnok, 4x400 méteren ezüstérmes volt. Háromszoros világcúscstartó, 1988-ban az év női sportolója volt, majd visszavonult, és divattervezőként tevékenykedett.

Szeptember 22.

Móric, Ottó, Tamás, Mór és Emerita napja

Móric: Latin eredetű név, a Mauritius névből származik, ez pedig a Maurus továbbképzése. Jelentése: mór, szerencsés.

Tamás: Héber eredetű bibliai név, a Temo névből származik. Jelentése: iker. A görögök Thomasz formában vették át. Jelentése: csodálatos.

1791. IX. 22. – 219 éve történt

Megszületett Michael Faraday angol kémikus és kísérleti fizikus, az elektromos mező fogalmának megalkotója. Davy asszisztense volt, 1825-től a Royal Institution igazgatója. Az elektromosságban körében végezte kutatásait, ő teremtette meg a mező fogalmát. Az elektromotor megalkotója, az elektromágneses indukció felfedezője, a róla elnevezett elektrokémiai törvények megalkotója. Minden idők egyik legnagyobb kísérleti fizikusának tartják.

1827. IX. 22. – 183 éve történt

Joseph Smith amerikai vallásalapító megalapította a mormon egyházat, és az „Utolsó Napok Szentjei”-nek (mormonok) első elnöke lett.

Lombikországon túl

Esztí idén a Tisza-parton nyaralt, egy diáktáborban. Először édesanyja nélkül!

Hazaérve nem győzött mesélni. Merre jártak, mit láttak, mi mindent játszottak. Be nem állt az a cserfes kis szája. Aztán egyszer csak megcsendesedett, végül elhallgatott. Szorosan, szorosan átkarolta édesanyja nyakát, és a fülébe duruzsolta:

– Anya... Nekem miért nincs apukám?
– Választ sem várva, ontani kezdte a panaszait. – Tudod... Ott mindenkinek... MINDENKINEK volt. Igaz, Zsanettnek csak vasárnapi apukája van, de azt minden vasárnap láthatja, és együtt mennek el hol fagyizni, hol meg az állatkertbe vagy a vidámparkba. Bencének, képzeld, két apukája is van: egy régi, vasárnapi, meg egy vadiúj, aki mindig otthon ül. Éjjel-nappal, mert egy hónapja munkafelesleg lett. El tudod te azt képzelni, milyen jó lehet a Bencének? Igaz, hogy a vadiúj apukának mostanság nemigen akarózik játszani, meg folyton morog, és telefonon keresztül állást kunyerál, de azért furtonfurt ott van mellette, és ebédet is főz. Mindennap friss ebédet. No és ezt hallgasd meg: akár hiszed, akár nem, Zolinak meg egyenesen – három apja van! Ugye, milyen csodálatos? Te csak ne neved! Hogy hogyan lehetséges ez? Majd mindjárt elmondja neked a te Esztikéd. Nagyon egyszerű és nagyon nagyszerű. Zoli megmagyarázta nekünk: mert az anyukája, képzeld, kétszer vált el, és Zoli most válogathat az apukák közt! Igen. Nagyon sajnós. Mindenki őt irigyelte a táborban... pedig a két hét alatt egyikük se látogatta meg. De Zoli kenguruszatyrában ott voltak a fényképek. Aha! Egy egész kis album. Egy kockás füzetbe ragasztva, azt mutogatta fűnek-fának... Anyaaa... Én is szeretnék egy apát! Nekem elég lenne egy is. És akkor én is beragasztanám a fényképét egy kockás füzetbe. Vagy kiszórnám az albumunkból az összes sok képet, és csak az övét... az Övét hagynám benne. Mondd, hol van az én apukám? Eddig sose meséltél róla. Sose bizony! Vagy nincs is? Lehetséges, hogy nekem nincs is apukám?!

Anya szeretettel lefejtette magáról Esztit, aki duruzsolás közben már vörösre harapdálta a fülét, a nyakát, és lucskosra nyálazta füle mögött a haját.

– De van – mondta.

– Hurrá! – kiáltotta Piroska. – És mondd: szép? Ugye nagyon szép? Olyan Brad Pittes? Vagy inkább...

– Nem tudom – felelte az anya.

– Hogyhogy nem tudod? Szóke... vagy barna? Magas? Ugye, magas és vállas, és... és nagyon okos, és sok remek viccet meg mesét tud, mint az Illés bácsi és...

– Mondom, hogy nem tudom. Sose láttam.

Egymásra meredtek.

– Az... meg hogy lehet? Csak nem rabolt el álmodban egy – Sárkány? Vagy a Szellem az Aladdin csodalámpájából? Emlékszel ugye? Az, aki éjjel csak úgy hozta-vitte a szultánlányt, és odafektette Aladdin mellé...

Anya járkálni kezdett a szobában.

– Azt tudod, kislányom, hogy imádom a szakmámat – amit én hivatásomnak érzek – és hogy én, amióta csak az eszemet tudom, folyton-folyvást csak tanulok, továbbtanulok, tökéletesítem magamat...

– Persze hogy! És büszke is vagyok rád. Ilyen nagyon! – és Esztí széttárta kurta, barnára sült karjait.

– Már két diplomám van, két magiszteri fokozatom meg egy doktorátusom. Sőt. Tudományos tanácsos is vagyok.

– Majd egyszer kiragasztom a diplomáidat a falra, jó? Ha akarod, keretet is rajzolok köréjük. Rózsás keretet pálmalevelekkel.

– Közben múltak az évek. Körülöttem a fiúk megnősültek.

– Valaki azért csak maradt!

– Maradt, maradt... De tudod, valahogy válogatós lettem. Egyiküket nem tartottam elég szépnek, a másikat elég okosnak. Volt köztük öreg, veszekedős, irigy, mit tudom én? Aki meg tetszett volna, az foglalt volt.

– Mért nem vártad meg, míg kijön?

– Honnan?

– Hát mint a buszállomáson a WC-ből, mikor az ajtaján azt írja, hogy: „Foglalt”.

– Ugyan! Csacsi. Nős volt, kicsim.

– Hát akkor?

– De én már akkor nagyon megkívántalak. Azt szerettem volna, ha nekem is lenne egy kicsi lányom, aki egyedül csak az enyém. Gondoltam, szülök egyet magamnak.

– Engem! Ugye, engem akartál? – kérdezte Esztí, és cicásan anyához dörgölődött.

– Persze hogy téged. Nagyon-nagyon akartalak, és ezért semmi pénzt és fáradságot nem sajnáltam. Részt vettem egy lombikbibi-programban. Téged – beültettek a testembe.

– Kislapáttal, mint ahogy a virágpalántákat szoktad cserépbe rakni az erkélyen?

– Úgy sem értenéd. Bevallom, én se sokat értek hozzá. Ez nagyon bonyolult és új dolog. Kísérleti fázisban van. Kétszer nem is sikerült. Csak sokára, harmadszorra fogantál meg. Nagyon sokat szenvedtem, kínlódtam, Esztikém. Egyre csak a kórházakat jártam... de most boldog vagyok, mert nekem is – nekem is, mégis – van egy aranyos kislányom. Egy saját gyerekem! Nem vagyok már olyan egyedül, mint az ujjam!

– És most boldogan élünk, míg meg nem halunk, ugye? De akkor hol találom meg az én lombik-apámat? Mindenki mondta a táborban, meg a suliban is, hogy egy igazi család, az három tagú: apa, anya és ... és én.

– Ha kérdezik, mondd azt a pajtásaidnak, hogy a te édesapád az Üveghegyen túl, Lombikországban lakik – mondta az anya, és elsírtá magát.

Fotó: Lennert Géza

– Hm. Akkor süss nekem, anya, hamuban sült pogácsát, mint a mesebeli legkisebb fiúnak, és én elmegyek megkeresni lombik-apámat hetedhét országon is túl!

*

Eszti hamarosan megbetegedett. Hogy a sokat vitatott H1N1 vírus támadta-e meg, vagy ideglázat kapott, ki tudja? Tény, hogy hetekig kórházban, önkívületben feküdt. Vizsgálták, kezelték, gyógyszerekkel tömték, faggatták. Mindenképpen meg szeretnék volna gyógyítani.

Ő közben egy mesebeli álmvilágban kutatott lombik-apja után. Miután hosszú vándorlása folyamán három bocskor, akárcsak mondani műanyag szandál is leszakadt a lábáról, három boszorkánynál is becsülettel leszolgált egy-egy esztendő, három kiegészített állatot: egy génkezelt kukoricaszemeket sem találó mezei egeret, egy partra sodort bálnát és egy bambusznádért majd elepedő pandamacit is megetetett, három szörnyet: egy sárkánygyíkot, egy farkasembert és egy megelevenedett gépet is legyőzött, váratlanul Lombikország kellős közepén találta magát! Hú! Mozgó

tégelyek, epruvetták, orvosi műszerek, különlegesen zakatoló, duruzsoló, villogó gépek, gépcodák, röntgenkészülékek, tükröfalak, műtőasztalok, epruvetták és siftergő-fortyogó tartalommal teli lombikok erdejében bolyongott. Közben titokzatos fények villóztak, színek, formák és helyszínek változtak körülötte, hol felemelte, hol a mélybe süllyesztette, hajította valami hatalmas, rejtelmes erő. Egyszerre égett és didergett a teste, amely hol annyira kiszáradt, hogy szinte megrepesztett, hol megmerő lucokban ázott. Időről időre óriáshullámok, szélviharszerű orkánok csaptak össze a feje felett, amelyek összezúzták a gépeket, megpengették, feldöntötték, sőt egyes helyeken romba döntötték körülötte a rengeteg üveget, amelyek csörömpölve törtek szét, robbantak fel. Eszti elvesztemen, kétségbeesetten rohant a még ép lombikok között és ismeretlen apját szölongatta. Be-bepislantott a mélyükre, úgy kiáltotta: „Te vagy, apa?... Vagy te?... Esetleg te? Hol vagy? Szólalj meg, úgy szeretnék már látni! Apa! Apácskám! Én vagyok itt, a te Esztikéd!” Körülötte már visszhangzott, égett, szikra- és üvegesőben lángolt és csattogott-

pattogott minden. Eszti úgy érezte, minden odaveszett... S akkor váratlanul egy hangot hallott. Egy érces férfihangot: „Fent keressél, Esztikém, az osztályon. Az orvosok között.”

*

Amikor meggyógyult, jókedvű nővérek és orvosok forgolódtak, mászkáltak körülötte és a többi beteg körül. Különösen egy orvost, a csinos, csak enyhén öszülő dr. Pálft szeretete meg, akit az ápoltak és a nővérek is kedveltek, és gyakran „húztak”. Kedvesen gúnyolták azzal, hogy végül magnak marad, máris vénlegény, mikor nősül már meg? Csak a diplomákat, elismeréseket, díjakat és kitüntetések gyűjti, feleség meg gyerek egy szem sincs körülötte. Esztinek felcsillant a szeme.

– Hallod, te olyan vagy, mint az én anyukám! – fogta meg egy vizit alkalmával dr. Pálfi kezét Eszti. – De komolyan. Az is csak a díszokleveleket gyűjti. Most is valami harmadik... valamire... egyetemre, tanfolyamra, továbbképzésre vagy mire iratkozott. Pontosan összeilletek. És tetszel is nekem, tudod? Én... én – megkérlek!

Dr. Pálfi nevetett.

– Mire?

– Hogy legyél az apukám – vágta ki Eszti paprikavörösen, de azért vakmerően. – Férfiül kérlek az anyukám számára.

Az egész kórterem harsogva nevetett. A doki széles jókedvében egyenesen a térdét csapkodta.

– No, illet sem pipált még ez a kórház... de azt hiszem, a város sem: hogy egy kislány kérje meg az anyja számára jövőd apukája kezét! – és csak nevetett, egyre csak nevetett. Szemüvege azonban bepárasodott a megihatottság könnyeitől. „Még hogy én tetszem ennek a kis fityfirittynek! Hogy valakinek ennyire fontos lehetek...” morfondírozott magában.

Eszti még lábadozott, amikor egy beteglátogatáskor bemutatatta egymásnak a „szüleit”. Azok csak nézték, méregették egymást, zavartan mosolyogtak, a „lányuk” pedig csak mondta, hadarta a magáét.

– Tudjátok, ott Lombikországban lombik-apa is azt mondta, hogy fönt keress meg, itt lesz a kórteremben az orvosok között. Ide költözött. És ugye, ott Lombikországban senki sem hazudik? Ugye hogy? Az olyan, mint Meseország, ahol az embernek minden nagyon-nagyon vágyott álma valóra válik. És én nagyon-nagyon szeretnék egy apukát! Borzasztóan szeretnék!

Hogy lesz-e esküvő a dologból, s kap-e Eszti lombik-apuka helyett igazi, hús-vér apukát, meglátjuk. Majd figyeljétek az újsághíreket!

(A szerző sok éven a Jó Pajtás szerkesztője és a Hadaró Jutka szerzője volt)

RÜGYFAKADÁS

Kedves nyári élményem

A nyári szünidőben falun töltöttem egy hetet. Ez egy kis falu, Topolya és Becse között van. A kereszttestvéremnél vendégeskedtem. Dávidnak hívják, 8 éves, a testvére pedig Elemér, ő 5 éves.

Máskor is voltam már náluk, de csak egy kis időre. Így nem jártam még az udvarukban. Most sok újat láttam. Tele volt háziállattal. Volt ott tehén, disznó, malac, tyúk, nyúl és még sok más. A nyulak szórakoztattak a legjobban. Répát mostunk, és rákötöttük a madzagot a levelére. A répa lógott, a nyulak szaglásták és körülugrálták. Gondoltuk, nem érik el, és nem tudják megenni, de túljártak az eszünkön. Elrágták a répa levelét a madzag alatt, és a répa a földre esett. Ettől megijedtek és szétzaladtak. Aztán mégis megtámadták a répát, és megették, mi meg jót nevtünk.

Próbáltunk tyúkot fogni. Zavargásztuk őket a nagy udvarban sikertelenül. Végül Elemér fogott meg egyet. Majd a tyúkkal minket zavart, hogy ránk dobja. A zavarócskát hangos kiabálás szakította félbe:

– Gyerekek, teszitek le rögtön azt a tyúkot!

Szót fogadtunk. Majd bementünk a disznóólba, hogy megsimogassuk a kismalacokat. Amikor meséltük keresztanyámnak, láttam rajta, hogy ez sem tartja jó ötletnek.

Nagyon sok élmény fűz ehhez a vendégséghez. Szívesen mennék máskor is, hisz a nagyobb szabadságot mindenki szereti. Senkit nem zavar a gyerekzsivaj, ha a labda a szomszéd kertjébe repül. Ott a falu minden gyereke együtt játszik.

Sári Alex, 5. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Vakáció

*Itt van végre a nyár,
jöhet már a nyaralás.
Nincs iskola, bezárt a kapuja.
Van helyette tenger s partja,
kirándulásból is sok fajta...
Vakációk s táborok,
fagyitól fájó torkok.
Vidámság és móka vár, ezért jó a nyár.
Ehetsz epret jó sokat,
felejtsd el a bajokat!*

Nagy Enikő, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Golija hegység élővilága

erdei szellőrózsa,
cickafark,
csalán,
illatos ibolya,
erdei árvácska,
ördögsekér,
erdei szamóca,
ezüstös pimpó,
lucfenyő

erdei vöröshangya,
gőte
sas,
kék mentabogár,
mókus

Nagyidai Andrea, Morvai Máté,
4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Rijekában nyaraltam

Ezen a nyáron Horvátországban, Rijekán nyaraltam unokatestvéremnél. Szombaton reggel érkeztem meg apukámmal. Lassan megismerkedtem a barátnőivel és a cicájával, majd a nagynéném bevezetett a szobába. Miután kipakoltam a bőröndből, reggeliztem és elindultunk a tengerpartra. Az Adriai-tenger gyönyörű! Benne sziklák és hatalmas korallok. Rövid idő múlva felvettem a kacsatalpakat, és azonnal beugrottam a vízbe. Először megijedtem, mert a víz nagyon mély volt, de később már felbátorodtam. Megkerültem néhány sziklát, és észrevettem, hogy ott sekély a víz. Mögöttem három barlang tátongott. Sajnos nem úszhattam sokáig, mert nagyon hideg és átlátszó volt a víz, ezért sok sünivázzal és kagylóval tértem vissza a partra. Mihelyt letettem, visszaúsztam a barlangokhoz, és folytattam a búvárkodást. Egyszer csak megpillantottam egy szürke polipot. Nagyon megijedtem, ezért azonnal visszaúsztam a partra, amilyen gyorsan csak tudtam. Este apukámmal együtt néztük a naplementét. Vasárnap megismerkedtem a várossal. Tele van szökőkutakkal, fákkal és sok más látnivalóval. Amíg figyelttem az embereket, ahogy beszélgettek, megtanultam három horvát szót. Nagynénémtól a kerámiaedények készítését leshettem el.

Nagyon jól éreztem magam. Remélem, lesz még alkalmam gyönyörködni az Adriai-tenger és Rijeka város szépségeiben.

Miliszávyevity Laura, 7. osztály, József Attila iskola

A kirándulás

Egyszer eldöntöttük, hogy elmegyünk a hegyekbe kirándulni. Hosszú kanyargós úton ballagtunk, mire felértünk a hegytetőre. Nagyon szép volt a kilátás. A zöld fű között elő-előbukkantak az őzek. Én meglepetésképpen szedtem anyukámnak egy szép, nagy virágcsokrot. Nagyon megörült neki.

Az idő már dél felé járt. Éhesek kezdtünk lenni, amikor apa így szólt:

– Készítettem nektek finom rostélyonsültet.

– Milyen húst süttöttél? – kérdeztem tőle.

– A kedvencedet, disznóhúst – válaszolta.

Anyával megörültünk a meglepetésnek. Rögtön nekiláttunk az evésnek. Ebéd után pihentünk egy kicsit. A nap már lemenőben volt, amikor készülődtünk hazafelé.

Lesétáltunk a hegyről az autónkhoz. Bepakoltunk, és hazafelé tartottunk. Így ért véget a kirándulásunk.

Fazekas Sára, 3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Szerelem

Kezed fogom, ha bajban vagy,

Kezed fogom, ha velem vagy.

Fogd te is két kezem,

S ne engedj el sohasem.

Bacsa Tamás, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Tóth Johanna szabadkai tanuló rajza

Nyári zivatar

Egy meleg nyári napon anyukámmal elhatároztuk, hogy kutyánkat, Hektort sétálni visszük.

A parkba érve Hektorról levettük a póráz, és egy labdát dobtunk neki. Egyszerre csak elsötétült az ég, fekete felhők közeledtek felénk, villámlott és dörgött.

Nemsokára egy, kettő, majd mind nagyobb és nagyobb esőcseppek hullottak a fejünkre.

– Indulás! – mondta anyukám. – Futólépésben! – folytatta. – Haza!

– Hektor nélkül nem mehetünk! – visítottam én.

Egy kutyakekszert tartva a kezemben szalagáltam, és hívtam a drága kutyuskámat. Nagy nehezen sikerült ismét pórázra kötni. Anyukámmal és Hektorral bőrig ázva (néhány kóbor kutya kíséretében) érkeztünk a kapunk elé. Most már az esőcseppek helyett jéggolyók hullottak ránk.

– Hol a kulcs? – kérdezte anyukám.

– Nálad – feleltem én. Anyukám átadta nekem a póráz, tartsam én egy kicsit Hektort, míg ő megtalálja a kulcsot.

Mire megtaláltuk, a jéggolyók már dió nagyságúak voltak. Beértünk az udvarba, elengedtük a kutyust a pórázról, és bementünk a házba.

Tusoljunk le, szárítkozzunk meg, és emlékezzünk erre a délutánra, mert soha többé nem fog történni ilyen! Remélem! – Tette hozzá anyukám.

Javorán Anna, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Velem történt a nyáron

Alig vártam, hogy elkezdődjön a szünidő.

Táskám a sarokba vág, és csak a strandra tudtam gondolni. A nap hétágra sütött, tehát semmi akadálya nem volt, hogy elmenjek fürödni. Ez az öröm nem tartott sokáig, mivel jól leégtem, a talpamat kikoptatta a beton, és anya többet nem engedett. Tétlenül azért nem múltak a napjaim. Jártam minden héten futballedzésre, ki a pályára. Közbe-közbe, mikor időm volt, gyöngyöt füttem. Rendeltek tőlem, és még pénzt is kerestem vele. Ez megfelelt egy kis nyári munkának. A gyerekhétre is elmentem, mint minden évben, és most is jól szórakoztam. Énekeltünk, különböző kézimunkákat készítettünk, és még versenyeztünk is csoportokban egymás ellen. A mi csoportunk győzött, ennek igencsak örültem. A barátnőmék a topolyai tóra mentek, és engem is hívtak fürödni, szórakozni. Kétszer ott is voltam. Sok időt töltöttem a közelben lakó Alex barátommal is. Főleg a ház előtt játszottunk pl. vizeszacskóztunk. A vízzel teli zacskók szétfakadtak, én csurom víz lettem. Anya nem örült ennek a játékunknak, mivel többször át kellett öltözöm. A tanyaszínház előadását is megnéztem. Ha visszatekintek erre a nyárra, igen mozgalmas és változatos eseményekkel volt tele. Összegezve ez a nyár egy igazán szép és kellemes időszak volt életemben. Most egy nehezebb periódus következik a sok tanulóssal.

Azért nem bánkodom, mert már szívesen találkozom osztálytársaimmal.

Kovács Pécskai Emese, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Pap Iván szabadkai tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Naplóm

2010. V. 21., péntek

Végre elérkezett az a várva-várt tavaszi nap, amikor a 4. b, 4. d, 4. a természetiskolába indult a Golija-hegységre.

Csütörtökön pakoltunk be az utazótáskába. Aznap este nem bírtam aludni, mert nagyon izgatott voltam. 6.12-kor indultunk el. Barátnőmmel, Évával ültem a buszban, Šumadijában megálltunk két órára, és játszottunk animátorainkkal: Livivel és Bobóval. Az út további részén fényképeztük egymást. A buszban volt egy televízió is, és néztük az Avatar című filmet, nekem az nem nagyon tetszett. A hegy nagyon magas, kb. 1800 méter magasan vagyunk. Amikor megérkeztünk, finom ebéddel vártak minket. Utána felvittük a táskákat a szobába. Szerencse, hogy azokkal vagyok egy szobában, akikkel az iskolában megbeszéltem: Emivel, Kingával és Évával. Délután felfedező sétára mentünk. Este buliba kezdtünk, táncoltunk, énekelünk és limboztunk. A lefekvés előtt esti mese volt. Utána megágyaztunk, és fáradtan lefeküdtünk aludni.

Petro Éva, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

2010. V. 23., pünkösdvasárnap

5 km hosszú sétát tettünk. A távolban látszott Crna Gora és a Durmitor csúcsai. Útközben megpillantottunk egy emlékművet. Figyeltük az erdei növényeket és állatokat. A hegyvidéki házak nagyon furcsák. A kékes cserrepek a tetőn meredeken állnak, azért, hogy télen könnyebben csússzon le róla a hó. Futóversenyt is tartottunk, miközben a környék madarai vidáman csiripeltek.

Az esti Ki mit tud? versenyen nekem Tamás éneklése tetszett legjobban.

A diszkóban együtt táncoltunk, úgy, hogy a lányok a hajukat lengették, rázták. Csak úgy repültek a tincsek! Hát még a hastánc és a limbó!

Fáradtan dőltünk az ágyba szobatársaimmal.

Jót aludtunk, és jót álmodtunk.

Kothai Nikolett, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

2010. V. 26., szerda

Reggel korán ébredtünk, bepakoltunk az útításkába, és rendbe raktuk a szobát, olyanra, amilyen volt, amikor elfoglaltuk. Kiraktuk a dolgainkat a folyosóra. A tanító néni átnézte minden csoport szobáját, és amelyik makulátlan volt, azok mehetek le. A busz aljába a sofőr pakolta be a táskákat. Később még feljöttünk a kabátokért. Reggelinél mindenkinek kötelező volt bevenni az utazótablettát. Elindultunk. Én nem voltam rosszul. Sokat fényképeztem a buszból a tájat. Čačakon egy benzinkútnál megálltunk uzsonnázni. Később folytattuk az utat. Valahogy visszafelé rövidebb volt, mint odafelé. Mikor megérkeztünk, a szülők az iskolánál vártak minket.

Jankovics B. Éva, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Amikor megérkeztünk Golijára, nagyon meglepődünk. Én nem ilyenek képzeltem el a hegyi tájat, és a hotel, de azért jó itten.

(Bankó Denisz)

A hegyen e néhány nap alatt három évszak követte egymást: tél, tavasz, nyár.

Csodálatos volt e változás!

(Katona Kinga)

A hegyi levegő kitisztította a tüdőmet.

(Pap Imre)

Utolsó este pizsamapartit rendeztünk, és gyertyafénynél énekeltek a Szellő zúg távol kezdetű dalt, így búcsúztunk el.

(Csépe Dominik)

RÜGYFAKADÁS

Amikor a villámnak ereje volt

Egyik forró nyári délután vidáman ugrándoztam az udvarunkban. Egyszer csak elkezdett fújni a szél, és egyre erősebbé vált. Gyorsan beszaladtam a házukba.

Az égen a vidáman játszadozó báránnyelők lassan eltűntek, és mérges, fekete, dühös, szürke fellegek gyülekeztek. Apám ezt látván csak ennyit mondott:

– Itt vihar lesz!

Néhány perc múlva kövér esőcseppek kezdtek potyogni az égből. A menny morcosan morgott egyet, majd ezt villámlás követte. Ijedten néztem ki az ablakon a szélviharban hajlongó fákra.

– Ugye nem lesz bajunk? – kérdeztem.

– Ne aggódj, itt biztonságban vagy! – nyugtatott anyám.

Ám ekkor egy fa dőlt ki a kertünkben. Minden egyre félelmetesebbé vált. Ezek ellenére én éreztem egy fajta örömet, mert most már tudtam, hogy jó helyen vagyok. Végre kezdett csillapodni a mennybolt haragja. Még egy istennyila megjelent, majd lassan derülni kezdett.

Idővel minden világos lett és színes. Előbújtak a vidám, piros, boldog narancssárga, derűs, zöld, álmodozó lila árnyalatok.

Szkcsovsvszki Zsolt, 5. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Segítettem

Szeretek anyukámmal kalácsot sütni. A konyha megtelik finom illatokkal. Én pedig jól érzem magam anyukám mellett.

Mindketten kötöt kötünk, és nekiállunk a tésztagyúrásnak. Szeretem nyomkodni a tésztát. Aztán kirakjuk az asztalra, és közösen kinyújtjuk. Anyukám átkarol, megfogja a kezemet, és segít. Ekkor jön a legjobb rész! A kalácsszaggatóval különböző alakokat szaggatunk, majd kisütjük. Én felverem a habot, anyukám csak segít. A habbal kidíszítjük a kalácsokat. A konyhában meleg van. Szegfűszeg meg címet illatozik. Ezt szeretem.

Mindig finomat sütünk, én pedig jól érzem magam!

Balázs Emília, 3. osztály, Szent Száva iskola, Nagyikinda

(Nem)vártam az iskolát

Eljött a várva várt nyári szünidő. Nagyon örültem, hogy egy ideig nem kell tanulni.

Sok barátommal játszottam, Nikivel és Ninával görkorsolyáztam, Hajnival a kiserdőben kerékpároztunk. Az unokatestvéreimmel Palicsra kirándultunk és fagyiztunk. Úszóiskolába is jártam. Eleinte nehéz volt, de végül sikeresen lediplomáltam. A szünidő végén tengerre utaztam anyukámmal és a nagyszüleimmel. Ulcinjban nyaraltunk. Sok élményben volt részem, betakartuk egymást homokkal a parton. Sokat úsztam és a hullámokba ugráltam. Esténként a sírályokat ettettem, egyszer majdnem megfogtam egyet. Séta közben két teknőcöt is találtam.

Ez a nyári szünetem kalandos és érdekes volt. Nem vártam az iskolát, de amikor elkezdődött örültem, hogy újra a társaimmal lehetek.

Erdélyi Vivien, 4. osztály, Kizúr István iskola

Újból az iskolapadban

Milyen fura, hogy újból az iskolapadban ülök! Nagyon gyorsan elmúlt a nyár, mintha csak tegnap maradtunk volna ki a hatodik osztályból.

Néhány nappal az iskolakezdés előtt elmentünk bevásárolni. Elsején hat óraker csörgött az órák. Álmosan keltem fel, és öltözködtem. Szokatlan volt újra az iskola előtt állni és várni, hogy becsöngessenek. Az osztályban páran megváltoztak. A hangunk más lett, és sokat is nőttünk. Valamint viselkedésben is mások vagyunk egy kicsit...

Most újra az iskolapadban ülök, kezemben a ceruzával, habár gyorsan elmúlt a nyár, de most jó ismét az osztálytársaimmal lenni. Mivel a hetedik osztály igen nehéz lesz, ezért törekedni fogok a jó jegyek megszerzésére. Remélem, ez nekem is és kedves osztálytársaimnak is sikerülni fog!

Püspök Ágnes, 7. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Kedves Pajtások!

Nem tudom eldönteni, kinek lehetett szebb élménye nyáron, Sári Alexnek-e, aki a falusi udvarban „ismerkedett” a háziállatokkal, vagy Miliszávyevity Laurának, aki az Adrián búvárkodott, és a tenger élővilágát figyelte. De hogy örömet és vidámságot jelent a vakáció, azt Nagy Enikő játékos verse bizonyítja a mai Rügyfakadásban. Persze történnek megdöbbentő események is ebben az évszakban, amikor szélvihar, zivatar, felhőszakadás, szélsőséges időjárás figyelmezteti az embereket a környezetük iránti felelősségre. Talán még hatásosabb a figyelmeztetés, ha ezt a döbbenetet ötödikesek fogalmazásából érezzük. Szkcsovsvszki Zsoltnak pedig külön érdeme, hogy a szorongást írásában a szívárvány színeinek szépségével oldja fel.

Jól megszervezett, élménydús tanulmányi kirándulásban volt részük a temerini negyedikeseknek (Kókai Imre iskola), amibe belefért a játék, a barátkozás, a természet szépségeinek felfedezése, játékos ismeretszerzés. Meggyőződhetek erről, ha elolvassátok a kirándulást megőrkítő naplót, gondolatföredékeket s a Golija-hegység élővilágáról gyűjtött jegyzéket. Külön köszönöm Hornyik Mária tanítónőnek a Gyermekszáj cím alá sorakoztatott (félre)mondásokat is, négy év „termését”. A Viccupacnak vagy a Tarka oldalnak továbbítom majd. Hornyik Mária tanítónőnek pedig kívánom, hogy a következő nemzedékéből is tehetséges, mindegyre kíváncsi tanulókat neveljen.

Az e heti küldeményeket a következőknek nyugtázom köszönettel:

Csantavér: Dér Melinda, Kozma Regina, Nagy Enikő, Nagy Tamás, Pesti Márton és Zabus Réka;

Temerin, Kókai Imre iskola: Csordás Krisztián, Fehér Csongor, Horák László, Jankovics B. Éva, Kothai Nikolett, Pálinkás Nikolett, Petrő Éva, Szántai Tamás, Szűcs Dávid, Tóth Emília és Varga Endre, továbbá: Bankó Denisz, Bújdosó Enikő, Csépe Dominik, Katona Kinga, Morvai Máték Nagyidai Andrea, Pap Imre, Samu Dávid;

Újvidék, Petőfi Sándor iskola: Hajnal Regina, Javorán Anna, Mendrei Andrea és Tápai Ramóna.

A további írásokra várva szeretettel gondolok rátok:

Tomán Mária

Ötödikes letterem

Szeptember elsején kicsit álmosan indultam iskolába. Unottan rugdosom a száraz faleveleket, mikor valaki rámköszönt.

– Szia, Réka! – üdvözölt Helén, az osztálytársnőm.

– Te jó ég! Meg se ismerlek, annyira megváltoztál. A hajad hosszabb lett, és a bőröd is barnább.

– Gyerünk, álljunk sorba! – tanácsolta Helén.

Csengetés után egy magas, vékony testalkatú nő lépett elé. Barna haja a válláig ért. Kedvesen nézett ránk, és kedves hangon így szólt:

– Molnár Edit matematika tanárnő vagyok, én leszek az osztályfőnökötök.

Az első pár nap ismerkedéssel telt el. Kezdetek óta kedvenc tantárgyaim a magyar nyelv, képzőművészet, német nyelv és történelem. Sajnos, vannak olyan tantárgyak, melyeket szívesen kihagynék, mint a zene, biológia, földrajz. Szerencsés vagyok, mert az osztálytársaim jó fejek. Minden nap történik valami, ami vidámmá teszi a napot.

Remélem, ez az iskolaév is gyorsan elmúlik, és a következő nyáron nevetve gondolunk vissza rá.

Balog Réka, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

– Azt mondják, hogy most nincs nálad menőbb.

– Meglehet, hogy ma erről beszélnek. De a Gladiátor bemutatója előtt azt sajkózták az újságírók, a sárga magazinok riporterei, hogy hájas vagyok a szerepre, üres a tekintetem, s aztán hazavittünk a ceremóniáról egy csomó Oscart. A Robin Hood esetében a koromat emlegették. Öreg és trottyos vagyok, nem jól festek majd a lovon stb., stb. Talán azért nem bíztak bennem, mert én is – sok színészhez hasonlóan – nagyon „lent” kezdtem...

– Nehéz volt az út az Oscarokig?

– Nézd, én nem Hollywoodban születtem, hanem Wellingtonban, Új-Zélandon, de Sydneyben nevelkedtem, nőttem fel. Szüleim a szórakoztatóiparban dolgoztak: vendéglősök voltak. Már gyermekkoromban tudtam, hogy ki az, aki elkészíti az ételt, és ki az, akinek készítik. Gyorsan rájöttem, hogy én vagyok az, akinek tálnak, azok közé akartam tartozni, akiknek azt mondják: „Tálnalva van, uram!” Nem tudtam azonban, hogy a mozi része lesz az életemnek. Pedig nagyapám mozigépész volt, ám soha nem engedte meg nekem, hogy a berendezéshez akár egy ujjal is hozzányúljak. Az az érzésem, hogy a mozit genetikailag kódolták belém. Akár hiszed, akár nem, de egy ideig muzsikusként is dolgoztam, sőt még néhány hanglemezt is készítettem. Elvis Presley, a The Doors, Bob Dylan és Tom Jones dalait hallgattam a legszívesebben, de régebbi lemezeim érdemüknek megfelelően feledésbe merültek. Nemrég 18 dalt szereztem. A legszebb Jodie Fosterről szól. Legismertebb dalom címe: I want to be like Marlo Brando. Valóban szerettem volna oly nagy színésszé válni, mint Marlon Brando, ezt sohasem tagadtam...

– Sokat filmeztél.

– Eleget. A napfény rabja című filmben debütáltam, majd következett a The Crossing, a Proof, a Romper Stomper (a skinhead bandavezér alakításáért a Seattle Nemzetközi Filmfesztiválon megkaptam a legjobb színész díját), The Sum of Us, a Gyorsabb a halálnál

MENŐ FEJEK

Képzelt interjú

Russell Crowe

Az ausztrál sztár minden nehézség nélkül vedlett át tébolyodott skinheadből erőszakos rendőrré, gladiátorra, vagy most a sherwoodi erdő legendás kapitányává – Eddig kétszer emelhetette a magasba az aranyozott trófeát, az Oscart, megismételte Tom Hanks bravúráját – Robin Hoodként ellenállhatatlan...

című westernben Sharon Stone mellett parádézhattam, A véreskező, Különös varázslat, Sid 6.7 – A tökéletes gyilkos (cyber gonosztevő), Keleti harc, Szakíts, ha bírsz!, Szigorúan bizalmas, A bennfentes (Oscar-előterjesztés), gladiátor, Tűzharc, Egy csodálatos elme... Oscar-díjak, nominációk. Egyszer fent, egyszer lent...

– Mire emlékszel az Oscar-díj átadásának ünnepségeiről?

– Arra, hogy meghatódtam. Édesanyám annyira sírt, hogy elvesztette a műszempilláját. Egyébként megmaradtam annak, aki voltam. A szívemben farmer vagyok. Az Egyesült Államokban csak abban az esetben telepednék le tartósan, ha Ausztráliát és Új-Zélandot elpusztítanák a gigantikus hullámok, ha Európát a pestis tenné lakhatatlanná, Afrikát a Marslakók.

– Meggyőző vagy Robin Hoodként is.

– Nehezen ment a dolog. Nem akartam mítoszt rombolni, de azt mondtam a rendezőnek, Ridley Scottnak, hogy csak abban az esetben vagyok hajlandó lóra ülni, ha egy komoly filmet csinálunk az erdő kapitányáról. Így lett Robin Hood egy öregedő pasas, de egy okos harcos is – nem egy szuperhős. A szöveggönyv első változata egy fabatkát sem ért. Nagyjából a C.S.I. – A sherwoodi erdő című epizódot lehetett volna leforgatni belőle. Mondtam: ha csak ennyi a sztori, nem vállalom. Új életet leheltünk Robin Hoodba, ettől lett – gondolom én – sikeres ez a mozifilm is, de az alakításom mégsem érdemelne meg egy újabb Oscar-szobrocskát.

B. Z.

Első tanítási napon

Az első tanítási napon a gyerekek ajándékot visznek a tanító néninek.

A virágboltos fia egy csokrot hoz, a cukrász kislánya egy tortát, majd az italboltos kislánya egy nagy dobozt, szépen becsomagolva.

A tanító néni megemeli, és látja, hogy valami szivárog belőle. Viccesen megkóstol egy cseppet, és megkérdi:

- Bor?
 - Nem - feleli a fiú.
 - Újabb cseppet kóstol a tanító néni.
 - Pezsgő?
 - Nem.
 - Szabad a gazda! - mondja. - Feladom.
- Mi ez?
- Kiskutyá...

Tudósok

Arisztid és Tasziló ülnek a kávéházban, és újságot olvasnak.

Egyszer csak Arisztid felnéz, gondolkodik egy kicsit, majd így szól:

- Hát kérlek, ez nagyon érdekes...
- Mi?
- Hogy ezek a tudósok előre tudják, mikor lesz napfogyatkozás.
- Na hallod! Hát mit gondolsz, azok nem olvasnak újságot?

A gyerekeknek mindent

Skót gyerek pénzt kunyerál az apjától:

- Apu, adjál légy szíves négy pengőt, mert moziba szeretnék menni.
- Az öreg kotorászik a zsebében...
- Mit mondtál, fiam, mennyi kell? Három? Tessék itt van kettő, válassz, melyiket kéred!

- Tudom, hogy nem szeretnek a gyerekek, és mindig molesztálnak, de el kell menned az iskolába! Te vagy a tanár!

Vak pilóta

Felszállás előtt a repülő utasai csodálkozva látják, hogy a kapitány egy vakvezető kutyával, fekete szemüvegben, fehér bottal botladozik a pilótafülke felé.

Először mindenki arra gondol, hogy biztos valami tréfáról van szó, de amikor elindul a gép, az utasok egyre nyugtalanabbá válnak. Gyorsan közeledik a repülőtér vége, a hangulat is egyre kétségbeesettebb. Mikor már csak néhány méter van hátra, az összes utas egy emberként felsikolt. Ám ekkor a gép hirtelen felemelkedik és megkezdí a repülést. Bent a pilótafülkében megszólal a másodpilóta:

- Tudja, kapitány, mindig attól félek, egyszer későn kezdenek el sikoltozni az utasok, aztán mind meghalunk.

Nyúlvadászat

A férj hazamegy a vadászból és a felesége kérdi, hogy van-e valami? Mire a férj:

- Képzeld, elejtettem egy nyulat.
- Na és? Hol van? - kérdi a feleség.
- Mondom, hogy elejtettem!

Legősibb állat

- Melyik a legősibb állat a világon?
- ???
- A pingvin, mert az még fekete-fehér.

Vérző fejfel

A csiga vérző fejfel ül az ambulancián. Az orvos kérdezi:

- Hát magával meg mi történt?
- Rohantam haza, mint az állat, és hirtelen kinőtt előttem egy gomba!

Iskolaorvosnál

- Hány órát alszol egy nap Jancsika?
- kérdezi az iskolaorvos.
- Hááát, úgy két-három órát.
- Az nagyon kevés.
- Igen, tudom, de mind az öt órán nem merek aludni.

Amit nem csinál

- Apu - mondja a gyermek az apjának.
- Igen, gyermekem - feleli az apja.
- Az baj, ha valamit nem csináltam?
- kérdezi
- Nem, mit nem csináltál?
- Házi feladatot.

Mit jelent ez?

- Pistike, már ötödször késel el ezen a héten. Tudod, mit jelent ez?
- Bizonyára azt, hogy már péntek van.

Bújócska

- Akarsz sokat keresni?
- Persze!
- Akkor én most elbújok...

Megtudta

- Petike bögvé szalad a mamájához.
- Anya, a Kriszti megrángatta a hajamat!
- Ne haragudj rá! Kriszti még pici, ő még nem tudja, hogy a hajhúzás fáj.
- Petike elmegy, s pár perc múlva a másik szobából még erősebb bömbölés hallatszik. Kriszti ke bög keservesen, de Petike megmagyarazza:
- Most már tudja.

- Ikonokat nem látok, akkor ennek iskolatáblának kell lennie.

Magam

- Elnézést uram, nem zavarja, ha magamban beszélek?
- Nem, dehogy.
- Hát magához meg ki szólt!

Kavics

- Valami sérti a lábamat – sántikál a székel.
- Tán a kavics – mondja a komája.
- Lehúzza a székel a csizmáját, nézegeti, de nem lát semmit benne.
- Megszólal a komája:
- Biztosan a másokban van.

Megfontolt beszéd

- Apa és fia a nagy hidegben háttal állnak a tűznek, és melegednek. Egyszer csak megszólal a fiú:
- Apámuram, mondanék valamit!
 - Jól fontold meg, mit akarsz mondani fiam, és csak aztán beszélj!
 - Apámuram, mégis mondanék valamit!
 - Mindig fontold meg, mielőtt megszólalsz, fiam! Inkább hallgass, mintsem hogy butaságot mondjál!
 - Egyszer csak felugrik az öreg, s csapkodni kezdi a hátát.
 - Látja, édesapám, addig-addig fontolgatom, míg egészen kiég a zekéje.

Biológia

- Tanár kérdezi:
- Hol található boróka?
 - A borókásban!

Búcsúzás

- Bevonul a székel legény katonának. Búcsúzásul egy hatalmas pofont kap az apjától. Aztán mély komolysággal azt mondja az öreg:
- Fiam, ezt soha, senki mástól, semmi körülmények közt el ne törd!

Zavar

- Az új inas szolgálata első reggelén a legnagyobb zavarban van. Fölkeresi az öreg kertész.
- Kérem, adjon nekem tanácsot, mit tegyek?
 - Ha tudok, szívesen. Mi a baj?
 - A nagyságos úr szigorúan meghagyta, hogy reggel hatkor keltsem fel.
 - Na és?
 - Na és most hét óra van, de még nem feködt le.

Mi az?

- Marcika a tanító nénit faggatja:
- Mi az: 8 lába van, zöld szeme, sárga teste?
 - Nem tudom kisfiam.
 - Én sem, de épp valami ilyesmi mászik a tanító néni fején!

Ellenállás

- Fizikaórán:
- Mi az ellenállás mértékegysége?
 - Partizán/négyzetméter...

Vektorok

- Matematikaórán:
- Mondjatok nekem vektorokat, gyerekek!
 - Helyvektor – kiáltja Pistike.
 - Bázisvektor – mondja Gézuka.
 - Móricka, te is mondjál egy vektort!
 - Hát, a konvektor!

Hiányzás

- Pistike egy nagy egyessel megy haza az iskolából. Az anyja kérdőre vonja:
- Hogy lehet, hogy ilyen rossz jegyet kaptál?
 - Egy sajnálatos hiányzás miatt.
 - De hát nem is hiányoztál a suliból!
 - Én nem, de a padtársam igen.

Lejtő

- Az iskolában testnevelési órán a gyerekek háton fekvé bicikliznek, ám Pistike nem csinálja, a tanár ezt meglátja, és odamegy hozzá:
- Pistike, te miért nem csinálod a feladatot?
 - Mire a válasz:
 - Tanár úr kérem, lejtőn vagyok, és gurulok.

Szörnyű nap

- Mi újság volt az iskolában?
- Szörnyű napunk volt.
- Mi történt?
- Ne is kérdezd – sóhajjt Pistike –, rövidzárlatot kapott a komputerünk, és egész nap saját magunknak kellett gondolkodnunk.

- Mi, egyem meg a házi feladatod? Már megint?

- Nem, nem, nem! Nem veszek fel!

Gion Nándor

Engem nem úgy hívnak

I.

R. B. 2286. $2 + 2 + 8 + 6 = 18$. $1 + 8 = 9$. Nagyszerű. A kilenc az én szerencsés számom.

Hason feküdtem a parton, alig kellett felemelnem a fejemet, hogy szemmel tartsam az R. B. 2286-os hajót. Láttam, hogy lassít, az orrát felém fordítja, kikötni készül a közelünkben. Pollákra néztem, vagy tíz méterre feküdt tőlem, aludt. Ő még nem vett észre semmit. H. Sz. Dollár úszkált, csak a feje látszott ki a vízből, lustán mozgatta a kezét, és ő is a hajót figyelte. Felkeltem, a vízbe csúsztam, és úszni kezdtem H. Sz. Dollár felé. H. Sz. Dollár továbbra is a hajót bámulta, de amikor a közelébe értem, azt mondta:

– Itt fog kikötni.

– Igen – mondtam. – Alig várom, hogy felmászhaszak a fedélzetére.

– Nem biztos, hogy felengednek bennünket – mondta H. Sz. Dollár. – A múlt héten sem engedtek fel bennünket arra a másik hajóra.

– Erre felengednek bennünket – mondtam.

– Egész biztosan felengednek bennünket.

Mindig örültünk, ha hajó érkezett, és ha itt kötött ki, ahol mi fürödni szoktunk. Mert sehonnan sem lehet olyan istenien fejest ugrálni, mint ezekről az ormóttan teherhajókról. Képesek voltunk naphosszat könyörögni a hajósoknak, hogy engedjenek fel bennünket arra a nyavalyás hajójukra, hogy végre isteni fejeseket ugrálhassunk a vízbe, és jóízűt fürödhessünk. Legtöbbször fel is engedtek bennünket, hiszen egyáltalán nem zavartuk őket, és nem bánták, ha egész délután ott lógunk a hajón, és fejeseket ugrálunk. Csak ritkán akadtak pocsek alakok, akiknek hiába könyörögtünk, összeszidtak és elzavartak bennünket. Így jártunk a múlt héten is, amikor egy kis vézna tróger, a kormányos még lapátot is fogott, és azt mondta, hogy szétveri a fejünket, ha nem hagyjuk békében. Szörnyen nagyra volt azzal a homokcipelő rohadt bárkájával. És amellet még egy hétig itt ette a fene a rohadt hajóját, és nekünk a szívünk majd megszakadt.

Mert itt, a csatornának ezen a szakaszán, ahol mi szoktunk fürödni, mindkét oldalról magas, ferde töltést emeltek, betonlapokkal borították az oldalát, úgyhogy lehetetlen volt egyből a vízbe ugrani, szép óvatosan kellett lecsúszni a betonlapokon. Azt hiszem, mondanom sem kell, hogy így nem sokat ér az egész fürdés. Lejárhattunk volna a Dunára is, de az nagyon messze volt nekünk, meg aztán ki a fene szeret olyan helyen fürödni, ahol mozdulni sem lehet a rengeteg embertől. Ide pedig rajtunk kívül jóformán nem is járt más, és ha még egy rendes hajót is kifogtunk, istenien éreztük magunkat. Ezért figyeltük olyan nagyon az R. B. 2286-ost is.

– Félek, hogy erre sem engednek fel bennünket – mondta H. Sz. Dollár. – Mióta az a

tróger alak a múlt héten úgy elbánt velünk, egyáltalán nem bízom a hajósokban.

– Biztosan felengednek bennünket – mondtam, és meg is voltam szentül győződve erről.

H. Sz. Dollár a vízre köpött, s azt mondta:

– Fogadjunk.

– Fogadjunk.

– Három sörbe.

– Három sörbe.

– Te fogod megoldozni a hajósokat.

– Bíz csak rám – mondtam.

Minden új hajóra fogadtunk H. Sz. Dollár meg én. Váltogattuk egymást, ha ő az egyik hajóra szavazott, a következőt én vállaltam. Pollák sokáig nem szállt be a játékba, csak a sörét itta meg mindig. A múlt héten sikerült beugratnunk, vállalta, hogy megoldozza azt a tróger kormányost, de belebukott, pedig a végén már segítettünk neki könyörögni, mert mindig úgy csináltuk: ha nehezen ment a dolog, akkor mind a hárman kéréltük a hajósokat, nem az volt a lényeg, hogy ki veszíti el a három sört, hanem hogy felengedjenek bennünket a hajóra. De a tróger kormányos elzavart bennünket egy lapáttal, és Pollák akkor azt mondta, hogy ő nem fogad soha többé egyetlen hajóra sem. Pollák egyébként sem jött mindennap fürödni, sokszor vállalt autójavitást délutánra is, ilyenkor aztán nem jött velünk, s ezért tulajdonképpen nem is érdekelték annyira a hajók, mint H. Sz. Dollárt meg engem. Ő most is nyugodtan aludt, miközben mi már fogadtunk is az új hajóra.

A parthoz úsztunk, óvatosan felmáztunk a betonlapokon. Pollák még mindig hanyatt fekvé aludt fenn a töltésen. H. Sz. Dollár a mellére tette egyik lábát és ráförmedt:

– Ne mozdulj, ha kedves az életed.

Pollák megborzongott H. Sz. Dollár vizes lábától, felnyitotta a szemét, egy pillanatra nem tudta, hogy miről van szó, de aztán mérgesen azt mondta:

– Mit hülyéskedsz megint! Vidd innen a ronda lábadat.

– Ne mozdulj, ha kedves az életed – mondta megint H. Sz. Dollár, és nem vette el a lábát Pollák melléről.

– Menj a francba – mondta Pollák. – Vidd innen a lábadat.

H. Sz. Dollár akkor hátralépett, s ünnepélyesen közölte:

– Hajó a láthatáron.

Pollák felült, nem is nézett a hajó felé, és azt mondta:

– Nem érdekel. Mondtam, hogy több hajót nem vállalok.

– Vállalta a kisfiú – mondta H. Sz. Dollár. – Fogadott velem három sörbe.

– Az egészen más – mondta Pollák, és most már ő is a hajó felé fordult. – Remélem, van pénzed, fiú.

Kedves Olvasó Tanulók!

Emlékhellyel és egy nagyszerű ünnepel gazdagodott a vajdasági magyar irodalmi kultúra. Hosszas előkészületek után, augusztus 14-én Szenttamáson megnyitották a Gion Nándor Emlékmúzeumot. A szenttamási születésű író, **Gion Nándor** (1941–2002) az egyik legjelentősebb prózaírói opust hozta létre irodalmunkban. Ti is számos művét ismeritek már. Hosszú éveken keresztül a felsősök legkedvesebb házi olvasmánya volt *A kárókatonák még nem jöttek vissza című ifjúsági regénye*. A Gyöngyhalász már többször közölt belőle részletet éppúgy, mint családörténeti regénytetrológiájából, a *Latroknak is játszott darabjaiból*, így a hetedikes olvasókönyvben is szereplő *Virágos Katona című regényéből*. De a regényfolyam más részeiből, az *Ez a nap a miénkből* és az *Aranyat találtból* is volt már részlet rovatumkban. A regények főhőse és legtöbbször mesélője is – az író nagyapja – *Rojtos Gallai István*, kinek életútját ifjúkorától középkorú férfitól válságáig követhetjük.

Őszintén remélem, hogy a Gion Nándor Emlékház irodalmunk kultuszhelyévé válik!

Mai rovatumkban **Engem nem úgy hívnak** című ifjúsági regényéből közlünk részletet. Hosszú ideig e regényével ismerkedhettek meg olvasókönyvük révén a hetedikesek!

Jó olvasást!

Bence Erika

– Ne izgulj – mondtam. – Megnyertem a fogadást.

Az R. B. 2286-os már a part mellett imbolygott, egy pasas kiugrott a töltésre, kötelet dobtak utána, s ő az egyik vasoszlopra hurkolta. Aztán egy széles deszkát nyújtottak ki a partra, az egyik végét a töltésre helyezték, a másik vége pedig a hajón volt, s akkor az a pasas, aki a kötelet a vasoszlopra hurkolta, a deszkán visszaballagott a hajóra.

Három-négyszáz méterre lehettünk tőlük, egyelőre még nem mentünk közelebb, tudtuk, hogy ilyenkor dühösek a hajósok, nem szeretik, ha kikötés közben zavarják őket.

– Úgy látszik, homokot hoztak – mondta Pollák.

– Ha egy kis szerencsénk van, öt-hat napig is eltart, amíg kihordják – mondtam.

– Még nem vagyunk fent – mondta H. Sz. Dollár. – Majd ha már felengedtek bennünket, akkor szavalj.

– Egész biztosan felengednek bennünket – mondtam.

– Fenemód biztos vagy a dolгодban, kisfiú – mondta Pollák. – Nem jó, ha ennyire biztos vagy a dolгодban.

– Ez az igazság, kisfiú – mondta H. Sz. Dollár.

Időnként rájuk jött ez a kisfiúzás. Három évvel idősebbek nálam, és szörnyen nagyra vannak vele. Időnként, ha rájuk jön, órák hosszat veregetik a vállamat, oktatgatnak, és huszonötezerszer elmondják, hogy kisfiú. Ilyenkor aztán tiszta szívből utálom őket, különösen Pollákot, aki még a műhelyben is folyton ilyesmivel kínoz.

Most azonban ügyet sem vettem rájuk, a töltésen feküdtem, és figyeltem a hajót. Délután négy óra lehetett, és ha egy kis szerencsém van, akkor még ma feljutunk a hajóra. Márpedig szerencsénk kell hogy legyen, mert a kilences az én szerencsés számom.

Melegen sütött a nap, égette a bőrünket, de mi nem mentünk be a vízbe, csak feküdtünk a parton, és vártuk az alkalmat, hogy elkezdjük a hajósok megdolgozását. Idegesek voltunk mind a hárman, de tudtuk, hogy várunk kell. Meg kell várni, amíg az első hajós elindul a városba. Akkor akcióba léphetünk.

Öt óra körül végre egy hatalmas hajós-legény jött ki a partra. Szürke nadrág és rövid ujjú fehér ing volt rajta. Mindjárt tudtuk, hogy a városba indul. Ha a hajósok fehér inget húznak, mérget vehet rá az ember, hogy a városba indulnak. Lassan jött felénk a töltésen, istenemre mondom, legalább tíz éve nem láttam ilyen marha nagy embert. Hosszú keze, hosszú lába volt és ronda, lapos arca. Ránk sem nézett, amikor elment mellettünk. Olyan magasan volt a feje, lehet, hogy észre sem vett bennünket. Mi nagyon megbámultuk, s amikor már messze volt tőlünk, H. Sz. Dollár azt mondta:

– Remélem, nem ez a kormányos.

– Micsoda ronda pofa – mondta Pollák. – A keze meg akkora, mint egy hólapát.

H. Sz. Dollárhoz fordult, s azt mondta neki:

– Rajzold le a pasast. A képregényedben ő lehetne a „Véres kéz” bandájának a vezére.

– Nem rossz ötlet – mondta H. Sz. Dollár.

– Csakhogy túlságosan buta pofája van. Ilyen pofával ma már nem lehet valaki bandavezér.

– De mindenképpen rajzold le – mondta Pollák.

– Le fogom rajzolni – mondta H. Sz. Dollár

–, legfeljebb majd ő lesz a Fojtogató Bill. De most hagyjuk ezt, munkára fel. A hajósok, úgy látszik, megnyugodtak.

Felugrottunk s elindultunk a hajó felé. Kezdetben egymás mellett mentünk, aztán H. Sz. Dollár és Pollák mindjobban lemaradt. Így szoktuk mi ezt csinálni. Aki vállalta a hajót, az ment előre, a másik kettő meg lassan ballagott utána. Aztán a másik kettő leült, távolabb a hajótól, de azért nem túl messzire, hogy hallhassák a beszélgetést, s ha esetleg sokáig elhúzódott az alkudozás, közelebb jöttek, hogy segítsenek meggyőzni a hajósokat. Most is mögöttem jöttek, hallottam a lépteiket, köz-

ben figyeltem, hátha megjelenik valamelyik hajós. Nem láttam senkit, de amikor egészen közel értem, a hajó másik végén, a házikóból egy fiatal lány jött ki. Furcsállottam nagyon a dolgot. Eddig még egyetlen hajón sem láttam fiatal lányt. Megálltam és hátra néztem. H. Sz. Dollárék is észrevették a lányt, és ők is megálltak.

– Húha – mondta H. Sz. Dollár, mert ilyen esetekben ő gyorsan feltalálta magát. – Hátározottan jól néz ki. Most már bánom, hogy nem én vállaltam ezt a hajót.

Aztán rám nézett, s azt mondta:

– Mi az, fiú, megijedtél?

– Nem – mondtam –, csak egy kicsit furcsa.

– Előre – mondta H. Sz. Dollár. – Nagyon helyes lány, ne félj tőle.

A lány tényleg nagyon helyes volt. A hajó végéből egészen a partra nyújtott deszkáig jött, onnan nézett bennünket. Olyan tizenhat éves formának látszott, rövid nadrágban és ujjatlan sárga blúzban állt ott a hajón, rövid szőke haja volt, mint egy kisfiúnak, a bőre pedig szép halványbarna lett a napon, mint általában a fehér bőrű lányoké, ha sokat fürdenek meg napoznak. Elhatároztam, hogy fölényes leszek, ahogyan azt H. Sz. Dollártól láttam.

– Szervusz – mondtam neki, és csipőre tett kézzel megálltam a töltésen, a deszka végénél.

Gyanakodva nézett rám, ahogy általában a nagyon fiatal, fehér zoknis kislányok szoktak nézni az emberre, s én egy pillanatra arra gondoltam, talán nincs is még tizenhat éves. Nem szólt semmit, csak bizalmatlanul méregetett. Nem tudtam, mit kezdjek vele, ezért azt mondtam elég hülyén:

– Szép kis hajó.

Most oldalt fordult, a hajót nézte, aztán megint felém fordult, s azt mondta:

– Csúnya.

Ekkor Pollák, az a barom, hangosan felröhögött. Ott ültek nem messze tőlünk, és mindent hallottak. És Pollák ahelyett, hogy megpróbált volna segíteni, vagy legalább hallgatott volna, még ki is röhögött.

– Mit csinász a hajón? – kérdeztem, mert hirtelen nem jutott más az eszembe.

– Ő a hajóskapitány – mondta Pollák, és még jobban röhögött.

– Igen – mondta a lány, s ő is nevetett. – Én vagyok a hajóskapitány. És te ki vagy?

Nem tudtam, mit feleljek, úgy látszott, Pollák teljesen leégetett, de ekkor segítségemre jött H. Sz. Dollár.

– Ő Sir Kán, a tigris. A vadon ura – mondta.

Nagy hülyeség volt ez, de ez is jól jött. Meghajoltam a lány előtt, és nagyon fölényesen azt mondtam:

– Sir Kán.

Most ő gondolkodott el. Egészen kicsire összehúzta a száját, az volt az érzésem, hogy valami csúnyát akar mondani.

– Inkább rókára hasonlítasz – mondta. – Vörös a hajad meg az arcod is.

A Gion-legenda helyei

A Virágos Katona főhőse és mesélője, az ifjú Rojtos Gallai István a Gavanszki-féle vízimalomnál, a molnár lányával, Rézi Krebszsel esik szerelembe, hogy később házassággá teljesedjék szerelmük. (Ők voltak Gion Nándor nagyszülei.) A későbbi „rablólovag”, Török Ádámmal is e helyütt, a Krivaja és a Ferenc-csatorna összefolyásánál kialakított gátnál (a regénybeli Szívnel) töltenek sok időt. A vízimalomnak már csak az alapzata áll romjaiban, de a Szív még ma is a szenttamási gyerekek kedvenc fürdőhelye.

Gion Nándor regényei révén a Kálvária vált irodalmunk egyik kultikus helyévé, ahol a gyermek Rojtos Gallai felfigyel a Jézust korbácsoló Virágos Katona alakjára, s teremt e látványképből metaforikus regényteret.

A Gion Nándor Emlékház

Érkeznek az első USB 3.0-ás külső merevlemezek

A Verbatim új USB 3.0 asztali merevlemeze PCIe kártyával csomagolva is megvásárolható, hogy azok is kihasználhassák az USB 3.0 kínálta tízszeres sebességnövekedést, akiknek a számítógépében nincs USB 3.0 csatlakozó. A PCIe kártya egyszerűen beszerelhető az asztali számítógépekbe és akár 4,8 Gbit/sec adatátviteli sebességet biztosít, amikor a Verbatim USB 3.0-ás csatlakozóval felszerelt asztali merevlemezét csatlakoztatjuk hozzá. A meghajtó mérete 202 mm x 114 mm x 40 mm, kb. 1 kg-ot nyom, és 24 hónap garancia jár hozzá.

Biztonsági mentés, DVD-írás, energiatakarékosság

Az asztali és a hordozható merevlemez is két szoftvercsomaggal érkezik. A Nero BackItUp and Burn Essentials három fontos funkciót ötvöz egyetlen alkalmazásban: a fájlok és mappák rendszeres és akár automatikus biztonsági mentése mellett a szoftver segítségével a felhasználók fotókat, videókat és egyéb tartalmakat írhatnak CD, DVD- vagy akár Blu-ray lemezre, illetve a Nero RescueAgent segítségével helyreállíthatják sérült fájljaikat.

A ZÖLD GOMB szoftver az energiafogyasztást csökkenti és növeli a meghajtó élettartamát: a felhasználó által előre megadott időtartam leteltével automatikusan készlethi állapotba kapcsolja a Verbatim Store 'n' Go meghajtót, de ugyanez az asztalon található ZÖLD GOMB-ra kattintva az időtartam letelte előtt is megtehető.

– Hihetetlenül izgatottak vagyunk, hogy újkra indítottuk első USB 3.0 kompatibilis termékeinket, amelyek tökéletes kompatibilitást és kiemelkedő teljesítményt biztosítanak – fejtette ki Kai Miroshnik, a Verbatim EUMEA merevlemez üzletágának üzletfejlesztési menedzsere. – Örömmel kínálunk olyan lehetőséget, amely megkönnyíti, hogy az emberek gond nélkül élvezhessék a szupergyors USB 3.0 csatlakozás kínálta előnyöket: a növekvő adatmennyiségek egyszerű mobilitását.

Az USB 3.0 szabvány a külső merevlemezek új korszakát jelenti. A Verbatim bejelentette, hogy elsők között alkalmazza ezt a technológiát adattárolóiban. Az új csatlakozó akár 4,8 gigabájtnyi adat átvitelére képes másodpercenként, ami a manapság elterjedtnek számító USB 2.0 sebességének tízszerese.

A nagy sebesség olyan otthoni és irodai felhasználószámára fontos, akik nagyméretű fájljaikat a lehető leggyorsabb módon, és egyszerűen kívánják mozgatni. A Verbatim USB 3.0-ás, 3,5 hüvelykes merevlemezeihez egy asztali számítógépekbe szerelhető PCIe USB 3.0 kártya is jár, hogy a merevlemezrel együtt az új, nagy sebességű csatlakozót is kézhez kaphassuk és kihasználhassuk az adattároló nagy sebességét.

A cég szakemberei szerint az új szabvány gyorsan és széles körben terjed majd el, hiszen a tárolandó és hordozandó adatok mennyisége továbbra is folyamatosan növekszik – elsősorban a multimédia-tartalmak, az egyre nagyobb felbontású kijelzők terjedésével. Az USB 3.0 csatlakozóknak nagy előnye, hogy gond nélkül működnek a jelenlegi USB 2.0-ás csatlakozókkal is – természetesen a szokott, 480 Mbit/sec adatsebességet közelítve – így régebbi és a legújabb számítógépekkel is használhatók ezek a tárolók.

A Verbatim USB 3.0 Store 'n' Go hordozható merevlemeze csupán 127 mm x 82 mm x 20 mm, és körülbelül 165 grammot nyom (az 500 GB-os verzió). Kényelmesen kézre áll, és gond nélkül hordozható: pont beleillik a tenyérbe, de kézitáskában vagy mellényzsebben is elfér. A csatlakozókábel egyszerre adat-, illetve tápkábel, így nincs szükség külön tápcsatlakozóra, a működéshez elég a számítógéphez csatlakoztatni a villámgyors tárolót. Az eszközre 24 hónap garanciát vállal a gyártó.

USB 3.0 asztali merevlemez

- 8,99 cm-es (3.5") méret
- USB 3.0 PCIe kártya a csomagban (opcionális)
- Szupergyors, akár 4.8 Gbit/sec adatátvitel – 10 x gyorsabb, mint az USB 2.0
- 1TB és 2TB kapacitással
- ZÖLD GOMB alkalmazás az energiatakarékosságért
- Nero BackItUp & Burn Essentials adatmentő alkalmazások
- USB 2.0 csatlakozóval is működik: 480Mbit/sec sebességgel
- Windows 2000 / XP / Vista / Windows 7, Mac OS X 10.1, Linux (Kernel 2.6.31 vagy újabb) rendszereken használható.

USB 3.0 Store 'n' Go hordozható merevlemez

- 6,35 cm-es (2.5") méret
- Szupergyors, akár 4.8 Gbit/sec adatátvitel – 10 x gyorsabb, mint az USB 2.0
- Ezüst (500GB) és fekete színben (1TB)
- ZÖLD GOMB alkalmazás az energiatakarékosságért
- Nero BackItUp & Burn Essentials adatmentő alkalmazások
- USB 2.0 csatlakozóval is működik: 480Mbit/sec sebességgel
- Windows 2000 / XP / Vista / Windows 7, Mac OS X 10.1, Linux (2.6.31-es kernel vagy újabb) rendszereken használható.

KOS

Csupa olyan dolog történik veled, amire álmodban sem gondoltál volna. A hét végén nem fog zavarni a sok megpróbáltatást, mert pontosan tudod, hogy ezektől folyamatosan erősödsz, és olyan időszakba kerültél, hogy muszáj páncélt növesztened.

BIKA

Egy kicsit ideges vagy, mert nem pontosan úgy történnek a dolgok, ahogyan te elképzelted. Ilyenkor hajlamos vagy az összeomlásra, de hamarosan megtanulod kezelni a helyzetet, és nem lesz több ilyen problémád. Össze kell szedned magad, mert a suliban nagy kihívások előtt állsz.

IKREK

Használd ki a szép időt, tartózkodj minél többet a szabadban, mert szükséged van a feltöltődésre. Nem tudsz sokáig megmaradni a négy fal között, nagyon vágyasz a friss levegőre. Hívd magaddal a barátaidat is, hiszen nekik is jól fog esni egy kis séta vagy sport.

RÁK

Csodálatos heted lesz, messzemenően a saját elvárásaid felett teljesítesz. Itt az ideje, hogy merészebb célokat is kitűzz magad elé, mert le tudod küzdeni a magasabb akadályokat is! Bátran tekint a jövőbe, mert van miért! Valaki nagyon figyel téged. Lehet, hogy szerelem születik?

OROSZLÁN

Végre úgy alakul minden, ahogy azt előre eltervezted. Még ha várhatók is kisebb kellemetlenségek, a vége még jobb is lesz, mint gondoltad. Az a lényeg, hogy ne veszítsd el a fejed, így higgadtan tudsz majd dönteni a kényes helyzetekben. Vonatkozik ez az iskolára is, a tanulásnak a jó osztályzat lesz az eredménye.

SZŰZ

Ne aggódj olyan dolgok miatt, amelyeken úgysem tudsz változtatni, az nem a te feladatod. Nyugodtan hallgasd meg mások panaszait, de ha nem tudsz nekik segíteni, ne emészd magad feleslegesen. Se neked, se nekik nem lesz jobb.

MÉRLEG

Mostanában nagyon felpörögtél, túlhajtottad magad. Ez semmiképpen sem tesz jót neked. Oszd be a napodat, s nem lesz semmilyen problémád, mindent pontosan el tudsz végezni. Jut majd idő a sportra és a zenére is. Persze első a tanulás!

SKORPIÓ

Nincs éppen jó kedved, még mindig nem tettél magad túl egy eseményen, amely a közelmúltban történt veled. Próbáld meg szebbé és tisztábbá tenni a környezetet, s hidd el, hirtelen sokkal jobban fogod magad érezni, hiszen az ilyen külsőségek is nagyban befolyásolják a hangulatot.

NYILAS

Bizonyos dolgokban változtatnod kell a hozzáállásodon. A többieknek úgy tűnhet néha, hogy egy nemtörődöm, megbízhatatlan ember vagy, s bizony van is rá alapjuk. Ugye nem szeretnél ilyen lenni? Még nem késő tenni valamit az ügy érdekében!

BAK

Az utóbbi időben nagy megpróbáltatásokon mentél keresztül, semmi sem alakult úgy, ahogy szeretted volna. Legyél egy kicsit rugalmasabb, néha pontosan a saját merevséged volt az, ami megakadályozott a sikerek elérésében. Hallgasd meg az idősebbek tanácsát, szűrd le, hogy mit tudsz megszívlelni, és aszerint cselekedj!

VÍZÖNTŐ

Semmi különleges nem fog veled történni a héten, hacsak nem próbálsz ki valamit, amitől körülötted a feje tetejére fordul a világ. Nagy változásokat vársz, de ehhez még nem vagy elég felkészült. Enélkül is jó barátnak tartanak, nem kell mindenáron bizonyítanod.

HALAK

Nem dobnak fel túlzottan a kapott hírek. Egy kicsit átlagosabb életre vágyasz, de titkon érzed, hogy akkor a mostani megpróbáltatások hiányoznának. Átaluk megbizonyosodhatsz, hogy nem vagy egy elveszett ember. Csak arra összpontosíts, amit éppen csinálsz, és akkor minden rendben lesz.

Miről árulkodnak a körmeink?

A pszichológusok és a bőrgyógyászok szerint körmeink alakja és állapota fontos információkat ad jellemünkről. Nézd meg a körmödet! Felismered, melyik típusba tartozol?

Lapát alakú körmeök

Gyakran látható ez a körömtípus a rendkívül tettekes, realiztikus emberek kezén.

Szögletes körmeök

Általában nagy önuralommal rendelkező, fegyelmezett és rendszerető emberre utalnak.

Ovális és kúp alakú körmeök

Leginkább művészeknél láthatjuk ezt a körömtípust. De labilis, túlzott alkalmazkodóképességű embereknél is találkozhatunk vele.

Karom formájú körmeök

Türelmetlen, birtokolni vágyó jellemre utalnak. Az ilyen ember sokszor ingerült, magának való.

Homorú körmeök

Ideges, ingerlékeny embereknél tapasztalható. Az ilyen ember hajlamos a gyors kimerülésre.

Mit jelentenek a körmeök elváltozásai?

Hosszanti barázdák

Vitaminhiányt vagy emésztési zavarokat jeleznek. Ezenkívül utalhatnak a test valamely részének gyulladós folyamatára is.

Keresztirányú barázdák

Általában fertőző betegségek után keletkeznek, de előfordulhatnak hosszabb

fogyókúra vagy lelki válság idején is. A barázdák lassan megszűnnek, ha a kiváltó ok megszűnik, és beáll a normális táplálkozás.

Fehér foltok a körmeön

Ennek többféle oka lehet. A legáltalánosabb az A-vitamin és a kalcium hiánya. Lehet azonban az is, hogy megbomlott a hormonális egyensúly, vagy egyszerűen csak helytelenül manikűröztünk.

Rétegekben leváló körmeök

Leggyakrabban gombás megbetegedés következménye, de lehet erőteljesebb vegyszerek használatának az eredménye. Körmünk legyen mindig bekenve körömlakkal, mely védelmet nyújt.

Miért reggelizzünk?

Van néhány apró tipp, ami segíthet abban, hogy eldöntsd, érdemes-e reggelizni vagy sem. De köztudott tény, hogy a reggeli segít súlyt veszíteni, és megtartani a már elért súlyunkat! Hogy hogyan?

- A reggeli erőt ad neked, felfrissít testileg és lelkileg. A reggeli által olyan glikogén-boltokat tölt fel a szervezetünk, amelyek a szőlőcukor termelésért felelősek. Ezáltal serkentve az agyunkat. A reggeli kihagyása dekoncentrációs zavarokhoz is vezethet.

- A reggeli csökkenti az evési kényszeredet, melyet a nap többi részében érezhetsz! Nem beszélve arról, hogy megakadályozza, hogy egyszerre sokat egyél! Amikor kihagyod a reggelit, akkor sajnos sokszor farkaséhesnek érezheted magadat, így könnyen rávetetheted magad egy csokira vagy egy gyorséttermi kajára. Ha mindent összevetünk, azzal a kalóriamennyiséggel, amit a reggelinél megspórolunk, szinte semmit nem érünk el, hisz a testünk, pont azért, mert nem jut tápanyaghoz, elkezd raktározni. Voltaképpen a reggeli kihagyása túlsúlyhoz vezet.

- A reggeli segít abban, hogy egész nap egészséges döntéseket hozz! Aki reggelizik, sokkal könnyebben diétázik, vagy

választ egy egészségesebb étrendet, fogyaszt zöldséget, gyümölcsöt napközben! A reggeli elmulasztása tulajdonképpen magával vonja, hogy nagyon kevés zöldséget és gyümölcsöt eszik az ember nap mint nap.

Sajnos a legtöbb ember megpróbálja átugrani a reggelit, mondván, hogy nincs idejük, vagy egyéb más okot kitalálva hagyják el ezt az étkezést. Ha egyike vagy ezeknek az embereknek, nem árt újragondolnod ezt az egészet, különösen, ha súlyt szeretnél veszíteni vagy megtartani!

Készíts borítót!

Vedd elő minden kreativitásod, s készítsd te magad a felszerelésedet! Meglátod, hogy a te füzetborítódnak, tolltartódnak lesz a legnagyobb sikere! Rajzolhatsz, festhatsz, varrhatsz, gyöngyöt fűzhetsz, hímezhetsz-hámozhatsz – egy biztos: a tiéd lesz a legegységesebb a suliban. Sőt, arra is készülsz fel, hogy mások is megkérnek majd, hogy csinálj nekik is olyan tolltartót, amilyen a tied. Akár egy egész kreatív szakkör is szerveződhöz köréd ezen a módon, ha nem dolgozol helyettük, hanem inkább megmutatod, hogyan kell elkészíteni a szuperholmikait. Meglátod, egy csapásra te leszel a társaság középpontja, s egyáltalán nem került sok pénzbe.

A Szkopjei Képzőművészeti Központ által meghirdetett nemzetközi képzőművészeti pályázaton – melyre megközelítőleg 3000 gyermekmunka érkezett a világ tíz országából – szép sikert értek el a szabadkai tanulók. Az EmArt műhelyből Jelena Evetović és Bodó Sarolta, míg a J. J. Zmaj iskolából Tóth Johanna és Darazsac Diána alkotása egyaránt első helyezést ért el. Mind a négyük munkája helyet kapott a katalógusban. Képünkön Sarolta díjazott, léggömbárust ábrázoló linómetszete.

Léggömbárus

A celjei (Szlovénia) Likovni svet folyóirat szerkesztőségének és a Fiatal Művészek Galériájának közös, immáron 15. alkalommal meghirdetett nemzetközi képzőművészeti pályázatára a világ 46 országából megközelítőleg tízezer munka érkezett. A zsűri három korcsoportba osztva értékelt a gyermekmunkákat. Három második díj került hozzánk. Besnyi Botond (J. J. Zmaj iskola), Szobonya Tamara és Bodó Sarolta (EmArt műhely) a kitüntetett.

Besnyi Botond alkotása

Szobonya Tamara alkotása

Bodó Sarolta alkotása

Tóth Johanna alkotása

Sziveri Dániel alkotása

Gyermekportré címmel hirdetett harmadik alkalommal nemzetközi pályázatot a szlovéniai, mengesi általános iskola. A Németországból, Romániából, Törökországból, Bulgáriából, Szerbiából, Horvátországból, Oroszországból, Fehéroroszországból, Lettországból és Szlovéniából beérkezett több ezer gyermekmunkát három korcsoportba osztva értékelt a bírálóbizottság. A szabadkai gyerekek nagyon szép sikert értek el. A 9–12 évesek korcsoportjában Berta Klaudia 2. díjas lett (EmArt műhely), Tóth Johanna 3. díjas, Sziveri Dániel 4. díjas (J. J. Zmaj iskola), oklevelet pedig Zsiga Anett (EmArt műhely) és Vukov Johanna kapott (J. J. Zmaj iskola). A 13–16 évesek korcsoportjában Maša Gudović kapott oklevelet linómetszeteért (EmArt műhely). A díjazottak gyönyörű könyveket kaptak ajándékba az oklevél mellé, s mindegyikük alkotása helyet kapott a katalógusban.

Berta Klaudia alkotása

GME

Magányos farkas vagy félénk kisnyúl?

Grafológiai jelek

- + – az írástömb nagy vagy balra tolódott
- 0 – az írástömb kicsi vagy jobbra tolódott
- + – tágan tagolt írás, szellős íráskép, sok a fehér terület
- 0 – szűk tagolás, sűrű íráskép, sok a sötét terület
- + – nagy sortávolságok
- 0 – kicsi sortávolság, esetleg összegabalyodó sorok
- + – nagy szótávolságok
- 0 – kicsi szótávolságok
- + – a bal margó szűk, a jobb margó széles
- 0 – a bal margó széles, a jobb margó szűk vagy hiányzik, vagy mindkét oldali margó hiányzik – nagyon szűk
- + – balra dőlt vagy álló írás, esetleg jobbra elfekvő
- 0 – jobbra dőlt írás
- + – a betűk közötti távolság nagy
- 0 – a betűk közötti távolság kicsi, esetleg nincs is köztük távolság, összeérnek egymásra torlódnak

A magányos farkas

Jelszava: „Tartsuk a három lépés távolságot!”, „Ne érj hozzám!”

A Magányos Farkas számára a szabadság, a függetlenség és önállóság megőrzése mindennél többet ér. Szívesen van egyedül és jár külön utakon. Senkit nem enged magához közel. Azon fáradozik, hogy saját maga által felállított határait, szabad mozgásterületét megőrizze. Védelmi mechanizmusa, a hideg érzéketlen magatartás vagy a támadó agresszió.

Nem szereti a kötöttségeket.

A magányos farkas túlzottan tárgyilagosan kezeli az érzéseket, az embereket és a problémákat. Úgy tűnik, hogy a szív és az értelem között nincs semmiféle kapcsolódás, illetve, hogy a józan ész teljesen átvette az uralmat az érzések felett – vagyis ne várj tőle túl sok együttérzést, empátiát, lelkiést.

A következő grafológiai teszt – egyben érdekes önismereti teszt is – segítségével kiderítheted, vajon mennyire van szükséged a közösségre, hogy legyen melletted valaki? Nézd meg valamelyik füzetedbe írt leckéd, és az írásod alapján próbáld megállapítani, hogy melyik grafológiai jellemező van benne jelen az alábbiak közül.

- + – a betűk nincsenek összekötve
- 0 – a betűk kötöttek, alig van tollfelemelés egy hosszabb szóban
- + – árkados vagy szöges kötés mód
- 0 – girlandos, hullámos kötés mód
- + – határozott, egyenes, szálkás vonalak, szögesedés
- 0 – lágy, ívelt vonalak
- + – rövid vagy hiányzó végvonalak, esetleg hegyes, szúrós végződés
- 0 – hosszú, ívelt vonalak.

Lássuk az eredményt

Ha a + jelből több mint 7 van, akkor inkább a Magányos farkas szerepe áll hozzád közelebb, ha a 0 jelből, akkor a félénk nyuszik táborát erősíted.

A félénk nyuszi

Jelszava: „Vigyázz rám!”, „Egyedül nem megy!”

A Nyuszi számára nincs riasztóbb, mint az egyedüllét. Biztonságra vágyik. Úgy gondolja, hogy ezt másoktól kaphatja csak meg, ezért keresi a közösséget, a közelséget. Legnagyobb félelme, fő aggodalma, hogy elhagyják és magányossá, védtelenné válik, ezért különféle módszerekkel próbálja megtartani kapcsolatait, magához láncolni a másikat. Vagy gyerekes és segítségre szoruló magatartást vesz fel („szükségem van rád, nem hagyhatsz el”), vagy gondoskodásával teszi magát nélkülözhetetlenné („szükségem van rád, nem hagyhatsz el”).

A félénk nyuszi nem tudja a gondolatokat és az érzelmeket elkülöníteni, többnyire mindent az érzelmei oldaláról közelít meg. Nem racionálisan reagál, hanem aszerint, hogy az adott helyzet vagy a fontos ember magatartása milyen érzelmeket vált ki belőle.

„Kedves Bizalmas sorok!

Már egy ideje készülök, hogy jelentkezsek a gondommal. Úgy áll a dolog, hogy nagyon tetszik egy fiú. Nemcsak tetszik, szerelmes vagyok belé. Régebről ismerjük egymást, idősebb nálam. Már előbb is észrevettem, hogy nézegetett, mert hülyült is velem, és a tesómnak azt is mondta, hogy helyes lány vagyok. Nemrégiben találkoztam vele az utcán, és azt vettem észre, hogy kerül. Volt, hogy rám pillantott, de gyorsan elfordította a tekintetét. A nyáron is megtettem mindent, hogy észrevegyen, új ruhákban jártam, kisminkeltem magam, kedves voltam vele, de semmi eredménye. Kérlek, segíts, adj tanácsot, hogy mit tegyek, hogy észrevegyen és rám nézzen, hogy úgy érezzen irántam, mint én őiránta. Csak ne az legyen a jó tanács, hogy felejtsem el!

Válasz:

Kedves Rose!

A sorok között olvasva, úgy tűnik, hogy a szimpátiád nem egy-két hanem több évvel idősebb nálad. Az is szemet szúr, hogy amióta rájöttél, hogy tetszik a fiú, drasztikusan megváltozott az öltözködésed, viselkedésed. Lehet, hogy pont ez a nagy változás riasztotta el. Az is valószínű, hogy neki a kedves kis tini volt szimpatikus, és nem a vamp, erőszakos kis nőci, akivé váltál. Jó lenne, ha más nem a próba kedvéért, visszavedlené azzá, aki voltál. Viselkedj kevésbé kihívóan, és ha van elég bátorságod, kérdezd meg tőle, hogy mi történt veled, talán megbántottad valamivel, hogy már nem is ismer meg.

Akkor tudsz csak igazán továbblépni a számodra reményeltő, boldogságot jelentő úton, ha letisztázod vele a dolgot. Vagy maradj a lehetőség, amit nem szeretnél tanácsként kapni, hogy felejtse el, mert még nem ő az igazi a számodra.

„Kedves Bori Mária!

Már egy éve rendszeresen olvasom a Jó Pajtást és a Bizalmas sorokat is. Mint fekete felhők, összejöttek a gondok a fejem felett, és úgy döntöttem, én is írok a problémámról. Tizenkét éves múltam, és szerelmes vagyok egy fiúba, aki két évvel idősebb nálam, tehát 14. Tudja, hogy szerelmes vagyok belé, de úgy érzem, mintha tudomást sem venne arról, hogy a világon vagyok, észre sem vesz, és még köszönni sem köszön. Mit tegyek, hogy észrevegyen?! Küldtem már neki levelet és SMS-t is, de egyikre sem válaszolt. Mit gondol, mindez azért van, mert közöltem vele az érzelmeimet? Hogyan tudjam meg, hogy ő szeret-e? Mit tegyek? Adjon tanácsot! Sürgős, mert nagyon boldogtalan vagyok!

@-kukac”

Válasz:

Kedves @-kukac!

Vannak dolgok, amit az életben nem lehet siettetni, ide tartozik a szerelmem is. És azt is jó tudni, hogy a szerelmet legjobb ott keresni, ahol viszonzózzák is, vagy legalábbis pozitív jelzéseket kapunk, ha diszkrétan a vonzalom jeleit küldjük az illető felé. Úgy látszik, mielőtt megvallottad a szerelmedet, nem ellenőrizted a feléd érkező jelzéseket. Az, amit te a leveledben megírtál, arra utal, hogy a fiú nem vonzódik hozzád, nem tetszel neki. Boldogtalanág ide, boldogtalanág oda, el kell fogadnod, hogy nem te vagy az esete. Tetszeni sem nagyon tetszel neki,

szerelmemnek pedig az ő részéről nyoma sincs. Jó lenne, ha a nemsokára rád törő boldogtalanságot minél előbb megelőznéd azzal, hogy lefoglalod magad, hogy ne legyen időd a fiúra gondolni. Jó tesz a testedzés, sportolás, nyelvtanulás, tánc, iskolai szakkörök, barátnőkkel való séta, olvasás stb. Ha tevékeny vagy, nincs annyi időd gondolkodni, és a boldogtalanág sem hatalmasodik el rajtad. Ha olyan helyre kapcsolódsz be a szabad idődben, ahol sok a kortársad, biztos, hogy nagyon gyorsan egy újabb gyönyörű szempár dobogtatja majd meg a szívedet. Ez a fiú pedig feledésbe merül.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenkét éves lány vagyok. Az életem nagy problémája egy fiú, aki rám szállt, a folyosón megállít, nem enged el, addig amíg nem adok neki egy puszit. Én megmondtam neki, hogy nekem nem tetszik, és nem szeretem. Midig azt mondja, hogy ha megpusztilom, meg fogom szeretni. Utoljára, amikor nem akart elengedni, leordítottam, és abbahagyta a nyaggatást. De azt kezdte terjeszteni az iskolában, hogy legközelebb mi mindent fog velem csinálni. Most már félek találkozni vele. Rossz érzés, ha állandóan résen kell lenni. Mit tegyek, hogy a fiú békén hagyjon, és ne nyagogasson?!

Berci”

Válasz:

Kedves Berci!

Kellemetlen és félelmetes dolog, ha tolakodó, erőszakoskodó személy közeledését kell eltűrnünk napról napra. Nagyon fontos, hogy a felnőtteknek szólj az erőszakoskodó fiú viselkedéséről. Mindenkinek joga van, hogy biztonságban érezze magát az iskolában. Az iskolában vannak ügyeletes tanárok, ott van az osztályfőnököd is, az iskola pedagógusa vagy pszichológusa, de szólhatsz bármelyik tanárnak, akiben bizalmasod van. Ha csak lehet, tartsd magad távol tőle. Sajnos vannak olyan személyek, fiúk és lányok is egyaránt, akik csak akkor érzik magukat valakinek, akkor tudják elérni, hogy észrevegyék őket, ha gorombán viselkednek a másikkal. Ha újra erőszakoskodik veled, azonnal szólj valamelyik felnőttnek. Ők biztosan találnak rá módot, hogy tudassák veled, hogy a viselkedése elfogadhatatlan, és segítenek neki, hogy megtalálja az önkifejezés megfelelő módját.

„Kedves Bizalmas sorok!

Van egy fiú, akivel nagyon jól megvoltam. Ötödikes koromban szerelmes volt belém, és meg is kérdezte egyszer, hogy akarok-e vele járni, ha nagyobb leszek. A nyári szünetben levágattam a hajam, és nagyobb is lettem, és most már nekem is tetszik a fiú, de a gond az, hogy az utóbbi időben alig szól hozzám, most már én is szeretnék vele járni. Mit tegyek, hogy visszahajtsam az időt, és úgy viselkedjen velem, mint régen?!

Help! Help! Help!

Buci Maci”

Válasz:

Kedves Buci Maci!

Sajnos az idő kerekét nem lehet visszaforgatni. Ami elmúlt, az elmúlt! Az idő múlásával, a megélt tapasztalattal mindenki változik, változik az érdeklődése és az izlése is egy kicsit. Szóval, mind a ketten megváltoztatok! Ahhoz, hogy a fiúnak már nem vagy érdekes, semmi köze a hajvágásnak. Ha elég bátorságod van, kérdezd meg tőle, hogy érvényes-e a régen feltett kérdés. Hogy mi lesz tovább, az sajnos ettől a választól is függ. Ha mégis az derül ki, hogy mégsem szeret úgy, mint régen, ne búsulj sokáig, mert biztos, hogy nagyon gyorsan közel kerül a szívedhez egy másik fiú, egy új szimpátia. Ha tetszik, ne halogasd a dolgot, barátkozz vele, hogy jobban megismerjétek egymást. Ezúttal megtapasztalod, hogy a halasztás nem mindig tesz jót az emberi kapcsolatoknak.

Rose”

@-kukac”

A fába szorult hernyó

Egyszer fába szorult egy hernyó. Jó magas fa legfelső ágába. És jajgatott, jajongott, sírt keservesen.

Szép hernyó volt. Piros vonalakkal meg kékekkel csíkozott. És természetesen sárgákkal is. A szeme, mint két rubin. Vagy három rubin, mert nem tudom pontosan, hány szeme volt a hernyónak. De akár kettő, akár három, gyönyörű volt. Bár most sírt mind a két (vagy mind a három) szemével. Pik-pak, hullottak a könnyek. Avagy pik-pak-puk. Az esetben, ha három szeme volt.

Különben szépek voltak a könnyei is. Sőt talán a könnyei voltak a legszebbek.

- Valaki bömböl – dörmögte a medve.
- Valaki ordít – rivallta a farkas.
- Valaki szepeg – mekegte a kecske.
- Valaki sír! – kiáltott a róka.
- Valaki zokog – makogta a nyúl.
- Valaki rí – recsegte a borz.
- Valaki sír-rí – cincogta az egér.
- Valaki itatja az egereket – mondta a hőscincér.
- Valaki nagyon keservesen sírdogál – mondta a katicabogár.
- Ej, ki lehet? – kérdezték mind együtt.

Ez úgy hangzott, mint a karének. A medve, a farkas, a róka: baszszus. A kecske: tenor. Alt: a borz és a nyúl. Az egér, a cincér s a katica: szoprán.

Az meg ott fent sírt-rítt tovább.

- Mentsük meg – mondta a medve; a medvéknek ugyanis általában jó szívük van.

- Mentsük! – vágta rá a farkas, a kecske, a róka, a nyúl, a borz, az egér és a hőscincér.

Ja, és a katica is rávágta!

Mivelhogy általában a farkasoknak, a kecskéknak, a rókáknak, a nyulaknak, a borzoknak, az egereknek és a hőscincéreknek is jó szívük van.

Ja igen, és a katicáknak is!

- De hogyan mentsük meg? – kérdezte a cincér.

- Megrázom a fát – mondta a medve.

A róka röhögött.

- Üvöltök egyet, s attól a fa elengedi – vélte a farkas.

A róka heherészett.

- Tanácsokat kell neki adni – rebegette a kecske.

A róka kacarászott.

- Helikoptert kell bérelni – így a nyúl.

A róka hahotázott.

- Fel kell ugrani az ágig – tanácsolta a borz.

A róka röttyögött.

- Avagy izé – jelentette ki magabiztosan a cincér.

A róka röhécselt.

- Mit röhécselsz, kacarászol, heherészel, hahotázol? – mérgelődött a katica. – Inkább azt mondd, hogyan menthetjük meg!

- Talán neked nincs ötleted? – kérdezte tőle a róka.

- De igenis van! – kiáltott a katicabogár. – Egymás hátára kell állnunk, úgy elérjük.

- Na lám – mondta a róka –, nemcsak hét pettyed van, de eszed is.

Eldőlt hát, hogy egymás hátára állnak. Kicsit még vitakoztak azon, ki legyen legalul. A nyúl a rókát akarta, a borz az egeret, a kecske a katicát.

- Nem akarok megint heherészni – mondta a róka.

- Így kell felállnunk: alul a medve, rajta a farkas, aztán a kecske, kecskén a borz, rajta a nyúl...

- Hohó!... – vágott közbe a katica. – Talán úgy, hogy a kecskén te, s rajtad a borz, aztán a nyúl.

- Na jó – egyezett bele a róka –, szóval rajtam a borz, a borzon a nyúl, rajta az egér, aztán a cincér, s legtetején a katica. Ő épp eléri azt az egyént, aki fent bömböl.

Nosza, felugrottak egymás hátára. Legtetőn a katica.

- Egy hernyó! – kiáltotta.

- Eléred? – kérdezték a többiek.

A katica nyújtózott, de egy icipici hiányzott. Bánatosan leszólt hát:

- Még egy hangya kellene. Egy picurka hangya. Ha ráállna a hátamra, épp elérné.

- Látod – mondta dühösen a cincér –, nekem kellene legfelül lennem. Én nagyobb vagyok, mint te, én éppen elérném.

A róka erre megint heherészett.

- Ne vihogj, rázkódik tőle a májam – mordult rá a borz.

A katica meg mérgelődött fent.

- Ej, de buta vagy te, cincér! Hát azt hiszed, ha te lennél legfelül, magasabbak lennénk?

- Azt! – vágta rá a hőscincér.

- Na jó, akkor cseréljünk helyet!

Helyet cseréltek, a cincér ráállt a katica hátára, persze éppen úgy nem érte el a hernyót, mint a katica.

- Érdekes, pedig én nagyobb vagyok – csodálkozott.

A borz meg fájdalmasan felkiáltott:

- A májam!

Merthogy a róka megint csak röhécselt.

A fába szorult hernyó meg jajgatott, sírt, jajongott.

Nagyon-nagyon fába szorult.

- Azt mondd, egy hangya kellene? – kérdezte legalul a medve.

Kicsit lihegve mondta, hiába, nem volt könnyű a farkas, a kecske, a róka, a borz, a nyúl, az egér, a cincér s a katica.

- Igen, egy hangya – mondta a katica –, egy icipici hangya. Akármilyen icurka-picurka.

- Hej, hangya! Hangya! Gyere ide, hangya! – kiabálták mindannyian.

De hiába, mert éppen nem járt arra egy hangya sem. Vagy ha arra járt, nem akart segíteni.

Pedig általában a hangyáknak is jó szívük van!

Egy hangya, egy kis hangya, egy icurka-picurka hangya!

Így aztán nem sikerült megmenteni a hernyót.

Sírhatott-ríhatott.

A gesztenye története

A monda szerint a szelídgesztenye Mátyás király idejében, a 15. században vált ismertté. Beatrix királyné hozta magával Itáliából. Ekkor vált Mátyás király kedvenc ételévé a gesztenyével töltött kappan, azaz a gesztenyével töltött kakas. A palotában a gesztenye kedvelt csemegének számított, sültve és mézzel ízesítve fogyasztották.

A szelídgesztenye Közép- és Dél-Európában ősidők óta él, és az itt élő embereknek már a történelem előtti időkben is fontos

táplálékát képezte. A rómaiak úgy vélekedtek, hogy az ember számára ott vannak meg az optimális életfeltételek, ahol a szelídgesztenye megél. A szelídgesztenye felhasználása mindig széles körű volt – előételek, húskételek, levelek, mártások, köretek, desszertek kedvelt alapanyagaként szolgált.

Egy 16. századból származó francia recept szerint húspótló böjtös napokon is előszeretettel használták tojás és sajt felhasználásával vagdalt készítéséhez.

A szántóföldi művelésre alkalmatlan területeken élők számára a gesztenye a gabonát és a burgonyát helyettesítette. A pa-

rasztsaládokban jellemző volt, hogy a szárított gesztenyéből készült lisztből sütötték a kenyereket.

Egyes vidékeken a gesztenyét, mint a szilvát megaszalták, s mikor enni akarták, vizet forraltak, és a gőz fölé helyezett hálóra rakták, ahol megereszkedett, s olyan lett, mintha frissen szedték volna.

Vidéki falvakban mindenszentek estéjén hagyományosan megsütötték a gesztenyét, s ezzel ajándékozták meg a halottak emlékére haragodon legényeket. Mindenszentek után szabadon gyűjthető, szedhető volt a fákon visszamaradt gesztenye.

Gesztenyepüré

A gesztenyepürét könnyen elkészítheted. Akár egyedül is hozzáálthatsz.

A boltban vásárolt gesztenyemasszát krumplinyomón átnyomjuk, vagy nagylyukú reszelőn lereszeljük. Ha van otthon alma, azt is reszelhetünk bele. Tálaláskor alá is,

Receptek

főlé is szép adag tejszínhabot nyomunk. Ha nincs otthon alma, akkor bármelyik kedvenc gyümölcsöt is rétegezhetsz a püré és a tejszín közé.

Kókuszos gesztenyegolyók

Ez a recept kicsit összetettebb, de ehhez sem kell nagy főzési tapasztalat.

Hozzávalók:

50 dkg gesztenyepüré

kb. 1 maréknyi darált háztartási keksz

1 evőkanál kakaó (cukrozott)

baracklekvár

mazsola

kókuszreszelék.

Elkészítés: A gesztenyepürét összetörjük, hozzákeverjük a kekszet. Meghintjük a kakaóval, és összedolgozzuk. Annyi barack-

lekvárt adunk hozzá, ami egy kicsit fellazítja a masszát (kb. 1-2 evőkanálnyi), de még formázható maradjon. Ezután kis golyókat gyúrunk belőle, a közepébe 1 szem mazsolát teszünk, majd kókuszreszelékben megforgatjuk. Miniminyopapírba téve kínáljuk. Ebből az adagból 35-40 db golyó jön ki, attól függően, mekkorákat készítünk. A baracklekvárt és a mazsolát is helyettesíthetjük mással, ez már csak a fantáziánkon, ízlésünkön múlik.

Gesztenyecsigá

Az elmúlt hetekben bizonyára rengeteg vadgesztenyét gyűjtöttél. Tudnod kell azonban, hogy túl sokáig nem szabad tárolni, mert megszárad, megkeményedik és összezsugorodik.

Sokszor a friss gesztenyével sem könnyű feladat foglalatzkodni, az összeszáradt gesztenye pedig szinte teljesen használhatatlan. Ezért most egy olyan ötletet közlünk, amit a kiszáradt gesztenyéből is könnyedén megvalósíthatunk. Csak gyurma és száraz gesztenye kell hozzá.

Először gyúrj világos színű gyurmából kövér nudlit, majd formáld csigatestté: a nyakát a testénél valamivel keskenyebbre kell alakítani. Ezután gyúrj golyót: ebből

lesz a csiga feje és a csápjja. Ültesd a fejet a nyakra, és simítsd el a gyurmát.

Annak érdekében, hogy a gesztenye csigaház szilárdan a helyén maradjon, lapítsd el kicsit a csiga hátát, és így tedd rá a gesztenyét. Szemet, száját sötét színű gyurmából készíts, de filctollal is megrajzolhatod.

Nemes Nagy Ágnes

A csiga

Húzgáltam egy kocsikát,
Úgy kerestem a csigát.
Lassú állat a csiga,
Betettem a kocsiba.

Jól húztam a kocsikát,
Kocsiztattam a csigát.
Ne csak füvet, virágot,
Lásson ő is világot.

TARKA OLDAL

			T						
			A	☀					
☀			R						
☀		☀	K		☀	☀	☀		☀
		☀	Í	GY	☀				
			T						
			☀	☀		☀		☀	☀
	☀					☀		☀	
								BA	

Berakós rejtvény

- Képzelve el szomszédasszony, az előbb egy autó elütötte a kéményseprőt.

Ha berakod a szavakat, betűcsoportokat, megtudod a csattanót.

Kétbetűsek: ÁG, DS, DR, ES, ÉD, ÉN, GT, ÍGY, KL.

Hárombetűsek: ARM, ÁSZ, EKÁ, ÉLE, LIA, REL, RÚE.

Négybetűsek: DEKA, ELIZ.

Ötbetűsek: DARAB, ELADÓ, IGLÓD.

Hatbetűsek: DOBBAN, KÓRSÓS, SÚROLÓ.

Hétbetűs: LEMÉRTE.

Tizenegy betűsek: BIZTONSÁGOS, ÉLETJÁRADÉK.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (25.)

Egy neves magyar tudós és találmánya nevét rejtettük el, aki 1844. szeptember 17-én, 166 évvel ezelőtt született.

	SZERENCSE-JÁTEK	HEVENY SÜRGŐS	FAMÍLIA	ÁRAM	NÁTRIUM	BANATSKI DVOR	TALÁLKA
	PORTUGÁLIA	A SPORTPÁLYA TALÁJA	KIÖNT A FOLYÓ	FÉL ÓTA!	VIRÁG (ÉK. F.)	JUTTAT	
	1						
	NŐI NÉV			51		VAD BETŰI	
	OLASZ AUTÓ			DEHOGY		JAPÁN	
	3						NORD TOJÁS NÉMETŰL
A. L.	FORDÍTVA TETŐ		VISSZAAD LEHULOTT FALEVÉL	RANGJELZŐ		SOR SZERBŰL	
	I. T. A.			ELEGE VAN			
„T”	ÉLŐSKÖDŐ					SOHA NÉMETŰL RÖVID KÖSZÖNÉS	
	NÉGER TÖRZS		NAGY FOLYÓNK ...LOM				
NŐI NÉV		KÖLTŐI SÓHAJ	45	NYUGAT	OLASZ FOLYÓ		5 A BŰTOR ELLENSEGE (ÉK. H.)
KUTYAFAJTA			SÍR	TOLNAI OTTÓ	VÉS		
		PÁPAI KORONA FORDÍTVA NITROGÉN			NITROGÉN	OLLÓS ÁLLAT DÉL	SZ
							URÁN
							

Szóbetoldó

	H				K		
	D	I			L	A	
B	U	Z			R	Á	S
F	E	L			T	O	K
	K	I			T	Ó	
	R				R		

Olyan szót kell találnod, amellyel mind a hat sorban értelmes szót alakíthatsz ki.

Lóugrásban fejtsd

1

M	H	L
I	☀	R
E	E	N

Menyétféle ragadozó

2

Á	I	É
I	☀	I
C	L	N

Nagyméretű kezdőbetű

3

A	A	L
Ó	☀	D
N	L	K

Alacsony, széles cserépkályha

4

A	G	Y
N	☀	C
A	K	Á

Régi magyar viselet

Lóugrásban

		M		

Ki tudná megmondani, miben különbözik a kakukk a többi madártól?

(A válasz a rejtvényben.)

A lóugrás szabályai szerint fejtsd.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

BANDI,

FLÓRI,

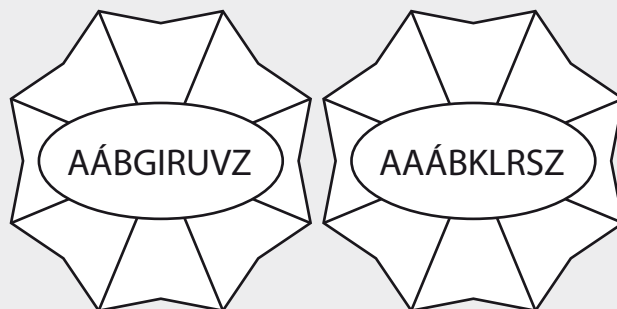
MAGDI,

MANCI,

SANYI.

A neveket rakd be az ábrába olyan sorrendben, hogy a sötét mezőkkel jelölt átlóban egy finom édesség neve alakuljon ki.

Mezei virágok

A virágok közepében levő betűk átrendezésével fejtheted meg a virágok neveit, majd írd be a szirmukba.

A 22–23. szám megfejtései

Keresztrejtvény

HÁT KÉT EGYES UTÁN MÉG VOLT KEDVED ÉNEKELNI

Betűrejtvények

1. énekes, 2. felemleget, 3. belegebed, 4. terápia

Betűpótlás

Jó nyaralást, Kellems pihenést

Kitöltőcske

Kindertojás

Körszámtan

121 (összeadni a két körcikkekben levő számokat, az eredményt beírni a következő körcikkekbe, és így folytatni)

Szókihúzó

almás pite

Kitöltőcske

mogyoró

Lóugrásban

Kérem szépen, én vagyok a szerelő

Keresztszavak

vízszintesen: Mancsi néni, ércszobor, botozkodó függőlegesen: korcsolya, megizzaszt, bajnokság

Mozaikrejtvény

Szerb Antal: A Pendragon legenda

Kakukktojás

háromszög

Vers, talány

Nyár, kert, csönd
Dél, ég, föld,
Fák, szél, méh,
Döng, gyík, vár...

Skandináv rejtvény

Fryderyk Chopin, Polonéz, Mazurka, Prelűd

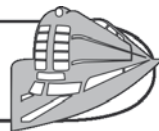
Óriás skandi

KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP, TRIANON NAP

Nyerteseink

Berta Márta, Kisorosz, Kávai Antal, Orom, Pekan Dijana, Kupuszina, Gogolák Adrián, Bajsa, Torma Teréz, Szabadka.

Barcelona Gaudí jegyében

Két nap rövid idő, mégis maradandó emlékké nemesedhet, ha olyan helyre jutunk el, ahová régóta vágytunk. Így voltam én Barcelonával. Biztos akadnak számosan, akiket a tengerpart érdekel, másokat a kirakatok ragadnak magukkal, a férfiakat a Barca, engem meg Gaudí.

Így aztán, amikor megtudtam, hogy az egyik legnagyobb kozmetikai cég Barcelonában tartja legújabb hajfesték termékének a bevezetését, és néhány újságíró, szerkesztőt is vinne magával, gondolkodás nélkül igent mondtam. És nem pusztán azért, mert festem a hajam... Hanem azért, mert élő elevevességében szerettem volna látni kedvenc házamat, a Casa Milát. Furcsa ezt leírni egy házról, hogy „élő elevevességében”, hiszen az csupa kő meg vas és oszlop, mégis ezt a kifejezést érzem ideillőnek, ha ennek az építészeti csodának a homlokzatára pillantok, mely úgy hullámszik, mint a nyugtalan tenger.

A Casa Milát látni már a nyolcvanas évek óta vágyom, amióta a vetített képes művészeti-történeti-építészeti előadáson felfigyeltem rá. Megfogott a maga szabálytalanságával, formabontásával, lenyűgöző nagyvonalúságával. Amúgy is kedveltem Gaudí építészetét, de ez a lakóház engem talán még Barcelona emblematikus templomegyüttesénél, a Sagrada Famílianál is jobban lenyűgöz. Az erkélyek kovácsoltvas remekei mint megannyi alga és moszat kapaszkodnak az épületre, mely összességében olyan, mintha barlanglakásokat vájtak volna a hegyoldalba: minden aszimmetrikus – és ettől természetes.

S ha most azt kérdeznék tőlem valaki, aki járt már Barcelonában, hogy miről is beszél, annak jogos a kérdésfelvetése. Mert legnagyobb döbbenetemre az épületet most egészen másképp hívják. A tulajdonosváltások miatt eredeti nevét mára felváltotta a közönség által ráragasztott gúnynev: La Ped-

ra – vagyis „a kőbánya”. Ezen a néven található meg Barcelona főútján a Grácia sétány és a Provença utca sarkán. A ház bizonyos része múzeumként működik, mindenképpen érdemes bemenni és alaposan körülnézni, hiszen belül is temérdek csodát találunk. Felmehetünk a tetőre, ahol hadseregnyi népmesefigura vár ránk. Ezek a megtestesült rajzfilmfigurák a maguk szürke funkciójában kémények és szellőzőnyílások, de sokkal jobb úgy rájuk nézni, mintha valamiféle furcsa élőlényekkel találkoznánk tetőteraszí sétánk közepette. Visszafelé haladva megnézhetünk egy gazdag nagypolgári otthont, még Gaudí korából, valamikor a századforduló idejéből. Szemügyre vehetjük a belső kialakításokat, ahol ismétlődnek a homlokzati szabálytalanságok, ahol nem éles sarkokban találkozik a plafon az oldalfallal, és ahol nincs egy igazi derékszög sem a lakásban, mégis élhető az egész. Bekukkanthatunk a hálóba, a nappaliba, a konyhába, a gyerekszobába. Gyönyörködhetünk a korabeli fürdőszoba-berendezésben, a vízmelegítőtől a hajszűtő vasig. A gardróbban ott állnak az utazóládák, a ruhák, a sétabotok, a babák, a játékok.

Aprópó játék! A múzeumok manapság nem szívesen engedik el a látogatót hazavivő szuvenírek nélkül. Itt is érdemes betérni a legfelső emeleti boltba, fantasztikus régi stílusú játékok csábítanak vásárlásra. Én történetesen egy felhúzható ugráló békának nem tudtam ellenállni, azzal áztatva magam, hogy két és fél éves unokaöcsém biztosan legalább annyira örül majd neki, mint én. (Utólag be kell vallanom nem tetszett nekik, ahogy elkezdett ugrálni a kis zöld szörnyeteg; azonnal megragadta és visszatuszkolta a dobozába. Alighanem megijedt tőle. Hát, ennyit az elképzelésekről és megvalósulásukról.)

De azt hiszem, most már nekem is illik elszakadnom saját építészeti rögeszmém-

től, a Casa Milától, és felidézni városnézésünk további célpontjait, amelyek persze ugyancsak Gaudí építészetét dicsérik: a Güell park például, vagy a másik csoda, a talán soha el nem készülő Sagrada Família. Barcelona apró részleteiben és teljes egészében is gyönyörű. Átlátható, élvezhető, csodálható. Sugárútjai pompásak, a már említett Grácia sétány palotáival, üzleteivel, méreteivel egészen felvillanyozza az embert. És nem azért, mert lépten-nyomon világmarkákba ütközünk, hanem azért, mert egyszerűen jólesik végigkörülni egy ilyen pazar környezetben. Az árakkal nem sokkolják a sétálókat, valószínűleg a jól működő emberi megérzésre hagyatkoznak; aki meg tudja fizetni, az úgymint bemegy az üzletbe, akit viszont az árak érdekelnek, annak nem ezek a boltok valók. A katalánok valószínűleg nem dőltek be annak a mesebeszédnek, hogy vásárolni csak és kizárólag plázákban lehet, ugyanis egyetlen plázát sem láttam a szűkebb belvárosi részben. De valamivel kijebbe sem. Viszont láttam sok kis üzletet gondos tulajdonossal, aki a reggelt járdasöprögéssel, kirakatüveg-suvickolással kezdi, hogy rendezett legyen a portája és portálja. És nemcsak nagy, neves márkák, hanem kisebb, ismeretlen butikok is sorjáznak meg egyéb kisebb üzletek, tisztítók-mosodák, fodrászok, borbélyok, apró pékségek, zöldségek és hihetetlenül gazdag piacok. Tudni kell természetesen, hogy Katalónia fővárosában járunk, és erre a városiakok nagyon büszkék. Aggályosan megkülönböztetik magukat a spanyoloktól, büszkék a nyelvükre, a saját kultúrájukra, és talán ez a nemzeti öntudat is hozzájárul ahhoz, hogy itt nem tapasztalni semmi lazaságot, trehánytságot, itt minden tiszta és rendezett – a házak, a falak, az utcák és maguk az emberek is.

Kelly Osbourne-ból remek csaj lett!

Ozzy lázadó lánykája nemcsak lázadó viselkedése miatt számitott Hollywoodban fekete báránynak, hanem azért is sokan bántották szegényt, mert ugye mindig meglehetősen nagydarab volt. Arról már írtunk, hogy sikerült lefogynia, most pedig egy új fotót is találtunk róla a Twitteren, öltözékben...

A képet maga Kelly tolta fel magáról a Twitterre, mielőtt színpadra lépett volna a Pussycat Dolls társaságában Los Angelesben. Tény, hogy a 25 éves reality-sztár és celebpalánta soha nem volt ilyen jó formában: a dohányzásért viszont beírtuk a fekete pontot.

„Imádom a Pussycat Dolls, szuper volt velük színpadra lépni” – írta Kelly a blogján. Sharon Osbourne és Kim Kardashian szintén ott volt a bulin.

Mégis színpadon!

Betegséggel bajlódott, mégis úgy döntött, színpadra lép a New York-i Madison Square Gardenben – nem véletlenül!

A 16 éves popszenzáció nagyszabású koncertjét ugyanis speciális technikával rögzítették, hogy hamarosan 3D-s koncertfilm formájában is bemutatassák. A bulin olyan sztárvendégek vettek részt, mint a Boyz II Men, Ludacris, Jaden Smith, Usher vagy Miley Cyrus.

„Nagyszerűen érzem magam!!! Csináljunk történelmet, New York City! Több meglepetés lesz ma este, mint valaha! Kösz mindenkinek! Ma este egy álom valóra válik!” – Twittelte lelkesen a show előtt.

A koncertre Kanye Westet is meghívták duettezni, de a nagy arcú rapper nem jelent meg...

Justin Bieber

Mike Tyson megmutatta gyengéd oldalát

Mindenki meglepődött, amikor a pofozóbajnokot gyengéd apaként látták Las Vegasban egy filmbemutatón. Tyson ugyanis karján kislányával fotózkozott.

Tyson nemcsak a ringben nyújtott alakításával vált híressé, hanem hihetetlen harci kedvével és durvaságaival is felhívta magára a figyelmet. A One Night in Vegas című film bemutatója előtt a vörös szőnyegen azonban gyendégen puszilgatta talpig rózsaszínbe öltöztetett két éves kislányát, Milant.

„Nagyon hálás vagyok. Meg sem érdemlem, a feleségem és a gyermekeim mégis kitartanak mellettem” – mondta a volt bokszoló.

Lady Gaga viasmásával is rekordot dönt

Nem elég, hogy szinte minden díjat megnyer, neki van a legtöbb Twitter-követője, most még a viasmása is rekordot dönt!

Lady Gagáról nem is egy, hanem rögtön tíz viaszszobrot készítenek, így mind a 10-et a Madame Tussaud Panoptikum-ban pontosan egyszerre állíthatják ki. Az intézmény szóvivője elmondta, hogy számukra is nagy kihívást jelent a megvalósítás, hiszen azon túl, hogy el kellett dönteniük, a popsztár melyik imidzsét vegyék figyelembe az alkotáskor, jelentős anyagi

vonzata is van a terv megvalósításának: körülbelül 1,5 millió dollárba kerül ugyan-is a szobrok elkészítése.

„Ez mindenképpen a múzeumunk történetének legambiciózusabb tervel!” – tette hozzá a szakember.

A múzsa együtt turnézik a Muse-zal

Nem ez az első eset, hogy Kate Hudson egy pasi miatt hajlandó heteken-hónapokon át turnébuszban lakni. A szépséges színésznő korábban a The Black Crowes frontemberének, Chris Robinsonnak volt a felesége, és egész Amerikát bejárta a rocker zenekarával. Míg más hölgyeket frusztráltak volna a nomád életmóddal járó kellemetlenségek, addig Kate egészen jól érezte magát. „Hét évig voltunk úton Chrisszel. Hogy újra nekivág-nék-e? Persze, szívesen. Tulajdonképpen csodálatosnak tartom azt az életformát, amelyet a turnézó zenészek élnek!” – mesélte.

A művésznő négy hónapja jár a Muse „agyával”, Matt Bellamyval, és ahová csak tudja, elkíséri. Látták már őket Franciaországban, Angliában, sőt, a Sziget Fesztiválra is eljött vele!

Matt Bellamy és Kate Hudson

Új olajevő mikrobát fedeztek fel a Mexikói-öbölben

Egy újonnan felfedezett olajevő mikrobafaj hirtelen szaporodni kezdett a Mexikói-öbölben. A kutatók az BP-kútból származó olaj vízfelszín alatti eloszlását tanulmányozták, amikor felfedezték az olaj környezetében uralkodó új mikrobafajt, amely közeli rokonságban áll a baktériumok Oceanospirillales nevű rendjébe tartozó élőlényekkel. Az új faj a hideg vizet kedveli, élőhelyén 5 Celsius-fokos hőmérsékletet mértek. Az új mikroba kedvező tulajdonsága, hogy a vártnál sokkal gyorsabb olajlebontó tevékenysége közben sem meríti ki jelentősen a víz oxigéntartalmát – magyarázzák a kutatók a Science című tudományos lap online kiadásában.

NEVEM: **Péter Kinga.**
CÍMEM: 25262 Kupuszina, Apatini u. 14.
TELEFONSZÁMAIM: 025/786-603, 063/221-87-43.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: József Attila iskola, 6. osztály.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Molnár István.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Rajz, földrajz, magyar, zene.
KEDVENC TANÁRAIM: Molnár István, Bauer Laura, Zsivu Péter.
AMI NEHEZEN MEGY: Történelem, matek, német.
LEGÉRDEKESEBB ÓRIÁNK: Rajz, földrajz, zene.
KEDVENC ÉTELEIM, ITALAIM: Spagetti, palacsinta, Coca-Cola, víz.
KEDVENC ÉDESSÉGEM: Csoki.

AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Kávé, palacsinta, szalonnás tojás, tea.
KEDVENC ÜNNEPEIM: Karácsony, újév.
KEDVENC SZÍNÉSZEM, SZÍNÉSZNŐM: Kristen Stewart, Taylor Lautner.
KEDVENC FILMEM: Dobd be magad.
MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁM A FŐSZEREPET? A Dobd be magadban.
KEDVENC ÉNEKESEIM: Akon, Lady Gaga, Rihanna.
KEDVENC EGYÜTTESEM: Nincs.

KEDVENC DALOM: 14. lion King se – can You fee. mp3.
MIÉRT? Mert nagyon vicces!!!
KEDVENC KÖNYVEM: Nincs.
KEDVENC FŐHŐSŐM: Kristen Stewart.
HOBBIM: Görízés.
KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.
KEDVENC ÁLLATAIM: Kiskutya, farkas.
SZIMPÁTIÁM: Van, de nem árurom el.
LEGKEDVESEBB BARÁTNŐIM: Buják Fanni, Boldizsár Marika, Guzsvány Réka.
HAJAM SZÍNE: Szőkésbarna.
SZEMEM SZÍNE: Kék.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID 16225794

Vajdaság AT Oktatásügyi, Téjékoztatási, valamint Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési Minisztérium

A határon túl élő magyarok megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■